

Saksbehandler: Svein Mathias Køhn

Referanser: KR 23/11, SKR 07/11

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
16.02.2011	Årsplan 2011 - KR sak 23 - 11.doc	59662

Årsplan 2011 for de sentralkirkelige råd

Sammendrag

Årsplan for de sentralkirkelige råd er utarbeidet på bakgrunn av Kirkemøtets føringer og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet tildelingsbrev. Det foreliggende dokument er resultat av en lengre prosess i avdelingene og i ledelsen. Den fremlagte planen inndeler virksomheten i 8 hovedområder med hovedmål og delmål.

Det har vært arbeidet for å tydeliggjøre målene. Årsplanen er tilpasset de økonomiske rammene.

I den vedlagte årsplanen bes MKRs medlemmer om å konsentrere seg om sidene 10-11, kap. 5.3 og 5.4 (på sidene 30-31) og kap. 7 (sidene 34-38). Disse omhandler ansvarsområdene til avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål (dvs. MKR, KUI og SMM).

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid i 2011 med de endringer som fremkom i møtet..

Saksorientering

Bakgrunn

De sentralkirkelige råd har som hovedfunksjon å være:

Strategiorgan.

Utvikle holdninger og ideer og samordne prioriteringer og innsatsområder i forhold til bredden av kirkens medlemmer og innen menighetsarbeidet.

Samordningsorgan

Bidra til tjenlig fordeling av ansvar og oppgaver mellom instanser som har et arbeid rettet mot menighetene på vegne av vår kirke.

Service- og kompetanseorgan

Drive service, utrednings- og informasjonsarbeid overfor kirkelige ansatte, organer, offentlige myndigheter, massemedia m.v.

Forvaltningsorgan

Ivareta de oppgaver som Kirkemøtet og rådene er tillagt i medhold av lover og bestemmelser.

Kirkerådet skal i henhold til kirkelovens § 25 iverksette Kirkemøtets beslutninger og lede arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger. Kirkemøterelaterte saker er en vesentlig del av planen.

Kirkerådet skal også følge opp kravene i Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets tildelingsbrev. Dette innebærer å arbeide i samsvar med det statlige økonomireglement og de krav det stiller til virksomhetsstyring. Dette omhandler:

- Mål og resultatkrav
- Pålitelig regnskapsrapportering og økonomiforvaltning
- Overholdelse av lover og regler

Regjeringens kirkepolitikk legger særlig vekt på:

- Den norske kirke er en viktig bærer av den kristne kulturarven og spiller en betydelig rolle som verdiformidler og verdiinstitusjon.
- Den norske kirke skal videreføres og utvikles som en åpen og demokratisk folkekirke
- Den norske kirke skal være landsdekkende, lokalt forankret, med plass for ulike religiøse behov, erfaringer og teologiske retninger

Statlige virksomheter er svært forskjellige. Det har vært arbeidet med å tilpasse det statlige regelverket til Kirkerådets egenart. Rammeverket skal fylles med innhold,

tilpasses og benyttes slik at det blir til nytte for den enkelte virksomhet. Alle statlige virksomheter har et statsoppdrag de skal levere!

For de sentralkirkelige råd betyr det at styringsprinsippene skal gi hjelp til å utnytte ressursene best mulig. Det skjer ved å arbeide målrettet og ved å være til for kirkens brukere: menigheter og medlemmer i Den norske kirke. Dette er ofte vanskelig å måle uten å bruke omfattende brukerundersøkelser.

Det har vært forutsatt i rådsbehandlingene at Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd har faglig selvstendig ansvar for å fastsette planer innenfor sine ansvarsområder, men at Kirkerådet er det organ som har det økonomiske ansvar for den samlede virksomhet og dermed fatter det endelige vedtak om den helhetlige årsplan.

Planens disposisjon og oppbygging

Årsplanen for 2011 er inndelt i 8 hovedområder med hovedområder med delmål og tiltak, som i 2010.

Disse hovedområdene er:

1. Stat – kirke
2. Barn, unge og trosopplæring
3. Gudstjenesteliv
4. Organisasjon og forvaltning
5. Diakoni
6. Kirkemusikk og kultur
7. Økumenikk og internasjonale spørsmål
8. Samisk kirkeliv

Det har vært arbeidet med å tilpasse målene til Kirkemøtets strategidokument og departementets tildelingsbrev. Der det er relevant, er det i delmålene henvisning til vedtak fra Kirkemøtet. Videre har det vært arbeidet for å knytte aktivitet og økonomi tettere sammen. Fra 1.1.2009 ble det innført kostnadsbærere på alle driftsutgifter, slik at det blir mulig å få økonomiske oversikter over forbruket på de ulike hovedmål og delmål.

Årsplanen inneholder ikke all aktivitet. For å ”spisse” planen er kun de viktigste oppgaver og mål tatt inn. Oppgaver og aktivitet som går igjen fra år til år og som det ikke er noe spesiell satsing på, er ikke med i dette dokumentet. Bakgrunnen for dette er at årsplandokumentet skal bli et bedre styringsdokument. Planen er dermed ikke utfyllende for alt som gjøres i sekretariatet.

Behandlingen av Årsplan må sees i sammenheng med behandling av Kirkerådets budsjett (KR 0x/11) og behandlingen av OVF-tildelingene (KR 0x/11). Aktiviteten på de enkelte fagområder og mål må gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som er til disposisjon.

Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er ikke i samme grad som Kirkerådet et forvaltningsorgan, de er opprettet som fagorganer. Deres mandater medfører at deres virksomhet i sterkere grad preges av eksterne relasjoner.

Bruk av risikostyring

Fra departementets side har det blitt lagt som en føring at Kirkerådet skal jobbe med risikostyring. Arbeidet med risikoanalyse startet opp i Kirkerådets sekretariatet våren 2008.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har utarbeidet et metodedokument om saken. Dette har vært lagt til grunn for arbeidet i Kirkerådet, også fordi Riksrevisjonen i sitt arbeid med oppfølging av virksomhetene ofte henviser til dette. Dette var nytt i årsplanen i 2009. Siden denne metoden er ny for mange av medlemmene i rådene, gis det en kort omtale nedenfor.

Risikovurderingen innebærer en prosess der konklusjonene trekkes ut fra samlet vurdering av:

1. Risiko for at en hendelse skal oppstå (Sannsynlighetskriteriet)
2. Graden av vesentlighet og konsekvens dersom hendelsen oppstår (Konsekvenskriteriet)

Grunntenkningen bygger på konsekvensvurderinger basert på de to nevnte kriteriene og der en med kost/nytteperspektiv som en viktig ramme, gir høyest prioritet til å forebygge ut fra:

- Hendelser med stor alvorlighetsgrad, selv om sannsynligheten for at hendelsen oppstår er liten
- Hendelser hvor alvorlighetsgraden er relativt liten, men hvor det er stor risiko for at hendelsen oppstår

SSØ har i sin veileder anbefalt at risikoene for de ulike hendelsene settes inn i et risikokart. Risiko skal vurderes ut fra om den er kritisk, høy, moderat eller lav. Det er et mål å ha en aktivitet på et akseptabelt risikonivå. Når det oppstår situasjoner der risikoen overgår et akseptabelt risikonivå skal det settes inn tiltak for å redusere sannsynligheten og konsekvensene av uønskede hendelser.

Kirkerådet har i årsplanarbeidet gjort noen vurderinger av hvilke risikofaktorer som er mest relevante under de enkelte hovedområder. Poenget med risikovurderinger er å forebygge og begrense hendelser som kan påvirke måloppnåelsen negativt.

I årsplanen er det tatt inn et risikokart (som vist nedenfor) under presentasjonen av de enkelte rådernes arbeid.

Sannsynlighet (s)	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens (k)				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Eks. Er sannsynligheten (s) moderat for at vi ikke oppnår et mål og konsekvensen (k) alvorlig, så er risikoen kritisk.

Videre er det gitt et risikobilde under hvert hovedområde i planen der de viktigste risikoene er omtalt.

Den norske kirke vil alltid være i et spenningsfelt der det vil være en iboende risiko. Utfordringene er hele tiden å ha en risiko på et akseptabelt nivå. For å lykkes med dette, må det være muligheter til å iverksette tiltak for å redusere risikoen der denne er for høy til å ha en gjenværende risiko som er akseptabel.

Økonomiske/administrative konsekvenser

De enkelte delmål og tiltak i planen er utarbeidet innenfor den økonomisk ramme som er til disposisjon i 2011.

DEN NORSKE KIRKE

Årsplan 2011

Kirkerådet
Mellomkirkelig råd
Samisk kirkeråd

... til for menighetene ...

Behandles i Kirkerådets møte 15.-16.mars 2011 Sak KR 23/11

INNHOLDSFORTEGNELSE

Mål med årsplanen.....	3
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	5
MELLOMKIRKELIG RÅD.....	10
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	10
SAMISK KIRKERÅD.....	12
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.....</i>	12
Hovedområde: 1. Stat – kirke.....	14
1.1 <i>Demokratireformen (KM 11/08, KM 11/10).....</i>	14
1.2 <i>Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93) og øke ungdomsrepresentasjon (UKM 07/09).....</i>	14
1.3 <i>Stat-kirke - kirkeordning (KM 10/08, KM 08/07).....</i>	14
1.4 <i>Oppfølging av Stortingsforliket april 2008 (KM 08/07).....</i>	15
Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.....	16
2.1 <i>Trosopplæring: Ny plan(KM 4/09).....</i>	16
2.2 <i>Trosopplæring: Videreføring av reformen i menighetene.....</i>	16
2.3 <i>Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling.....</i>	1
2.4 <i>Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon.....</i>	17
2.5 <i>Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner.....</i>	18
2.6 <i>Trosopplæring: Tilrettelagt trosopplæring.....</i>	18
2.7 <i>Konfirmasjon og myndighetsfasen.....</i>	18
2.8 <i>Samisk trosopplæring.....</i>	19
2.9 <i>Kirke for 18-30 (KM 5/09).....</i>	19
2.10 <i>Samarbeid barnehage- skole og kirke.....</i>	20
2.11 <i>Voksenundervisning.....</i>	20
Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv.....	22
3.1 <i>Følge opp gudstjenestereformen (KM 04-09/10).....</i>	22
3.2 <i>Utvikle liturgisk materiale.....</i>	22
3.3 <i>Utvikle ny ordinariemusikk.....</i>	22
3.4 <i>Innføring av gudstjenestereformen.....</i>	22
3.5 <i>Samiske liturgier.....</i>	23
3.6 <i>Ny salmebok (KR 12/10).....</i>	23
Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning.....	24
4.1 <i>Følge opp omstilling og utviklingsprosjekter i menighetene.....</i>	24
4.2 <i>Styrke menighetsutviklingen.....</i>	24
4.3 <i>Utvikle nøkkeltall og statistikk.....</i>	24
4.4 <i>Følge opp IKT-strategien for Den norske kirke (KM 03.7/09).....</i>	24
4.5 <i>Utvikle kirkens medlemsregister.....</i>	25
4.6 <i>Utvikle hensiktsmessig stillingsstruktur (KM 4/08 m.m.).....</i>	25
4.7 <i>Kjønn og likestilling (KR 53/08).....</i>	26
4.8 <i>Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06).....</i>	26
4.9 <i>Kirkebygg.....</i>	27
Hovedområde: 5. Diakoni.....	29
5.1 <i>Innføring i plan for diakoni (KM 6/07).....</i>	29
5.2 <i>Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken (KM 13/06).....</i>	30
5.3 <i>Skaperverk og bærekraft (KM 4/07 og KM 5/08) og KR's arbeid med miljø, forbruk og rettferd.....</i>	30
5.4 <i>Sosiale perspektiver i samfunnsdebatten.....</i>	31
Hovedområde: 6. Kultur og kirkemusikk.....	32
6.1 <i>Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur – melding (KM 7/05).....</i>	32
6.2 <i>Kirkemusikk.....</i>	33

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)	34
7.1 Økumeniske relasjoner og kirkesamarbeid	34
7.2 Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket	35
7.3 Religionsdialog, religionspolitikk, flyktning- og asylspørsmål og integrering	36
7.5 Menighetenes internasjonale engasjement (KUI)	38
Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)	39
8.1 Strategiplan for samisk kirkeliv (KM 7/06)	39
8.2 Samiskkirkelig samarbeid over landegrensene	39
8.3 Urfolks- og forsoningsarbeid	39
8.4 Kompetansebygging	39
8.5 Relasjonsbygging mot aktuelle samarbeidspartnere.....	40

Mål med årsplanen

Årsplanen skal omtale virksomheten i De sentralkirkelige råd for 2011. Den skal vise hvordan vedtak fra Kirkemøtet følges opp. Videre skal den omhandle de mål som Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har i sitt tildelingsbrev til Kirkerådet.

Målene skal tilpasses og resultatene oppnås innenfor de rammene som er tilgjengelige. Finansieringen av årsplanen er omtalt i egne saker. Det vises til:

- KR - sak 24/11: Budsjett for de sentralkirkelige råd 2011
- KR - sak 25/11 Opplysningsvesenets fond. Tideling av midler 2011

I planen er inntatt et risikobilde, for å følge opp kravet om risiko- og vesentlighetsvurdering i statens økonomireglement. For hvert av rådene er risikoen synliggjort i et risikokart. Risikostyring er en vurdering av sannsynlighet(s) for at en hendelse inntreffer og den forventede konsekvensen(k) den vil medføre for måloppnåelsen dersom den inntreffer.

Inndelingen i årsplanen for 2011 følger oppsettet fra 2010. Alle mål og delmål blir knyttet til kostnadsbærere. Kirkerådet følger de krav til rapportering som departementet pålegger og som Riksrevisjonen er opptatt av at vi følger. Det flerårige perspektivet er i varetatt ved omtalen av de utfordringer som er presentert i innledningen av planen.

Det er en generell målsetning i staten å utvikle en kostnadseffektiv drift. Kirkerådet arbeider for å utnytte ressursene best mulig.

Årsplan og budsjett vil bli fulgt opp i løpet av året ved at det gjennomføres tertialrapportering. Pr 30.8.11 skal også Kirkerådet rapportere status til departementet. I årsplanen skal vi ha fokus på de viktigste faglige målene. Det er også utarbeidet mål for andre deler av virksomheten.

Andre faglige mål og mål for administrasjon og ledelse blir behandlet intern i fagavdelingene og i direktørens ledergruppe. Denne avgrensning er gjort for å "spisse" dokumentet.

Kirkemøtets visjon og strategi

... til for menighetene ...

Kirkemøtet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på saker av felleskirkelig karakter og ellers på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene – slik det står i kirkeloven (§ 24). Kirkemøtet har vedtatt en strategi med satsingsområder for å følge opp dette.

Denne ble vedtatt i sak KM 8/08:

DEN NORSKE KIRKE

i Kristus, nær livet

- en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke

bekjennende, ved å dele og gi videre troen på den treenige Gud.	Misjonerende, ved å vitne om Jesus Kristus lokalt og globalt sammen med den verdensvide kirke.	tjenende, ved å vise omsorg gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.	åpen, ved å utvikle fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.
---	---	---	--

Den norske kirkes satsingsområder for perioden 2009 - 2014. Målsettingene blir vedtatt i planene og refereres her.

Diakoni	Kirkemusikk & kultur	Barn og unge	Gudstjenesteliv	Samisk kirkeliv
Plan for Diakoni (KM 2007) Bærekraft-reformen (KM 2008)	Plan for kirkemusikk (KM 2008) Kunsten å være kirke – kulturmelding (KM 2005)	Plan for trosopplæring (KM 2009) Kirke for 18 – 30 (KM 2009)	Reform av kirkens gudstjenesteliv (KM 2011)	Plan for samisk kirkeliv (KM 2011)

...til for menighetene ...

Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd er først og fremst til for menighetene. Sammen med menighetene vil vi også i 2011 bygge en kirke som bærer et tydelig og sant vitnesbyrd om Jesus Kristus. En bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke som er i Kristus, og nær livet. Alle saker som vi arbeider med i 2011, skal bære preg av dette.

Kvaliteten på Kirkerådets arbeid avgjøres av om det vi leverer, fungerer lokalt i menighetene.

KIRKERÅDET

Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde

Status

Kristendommen har i tusen år preget kultur og tradisjoner i det norske samfunnet. Gjennom århundrene har kristen tro og etikk vært med på å forme samfunnets verdigrunnlag og kulturuttrykk. Den norske kirke, med sine nær fire millioner medlemmer, er den fremste bærer av den kristne kulturarven.

Den norske kirke har de siste årene fått nye planer og strategier for diakoni, kultur, kirkemusikk, trosopplæring, kjønn og likestilling og miljø. Gudstjenestereformen er i slutfasen og vil medføre nye impulser til menighetenes gudstjenesteliv de kommende årene. Relasjonen mellom stat og kirke er i endring. De sentralkirkelige rådene står foran mange og store utfordringer i årene fremover.

Tilstandsrapporten for Den norske kirke fra 2010, utarbeidet av KIFO, 29.november 2010, viser at det er høy oppslutningen om dåp og konfirmasjon og at de fleste velger kristen gravferd. Stadig flere oppsøker kirkene. Kirkebyggene brukes i økende grad til konserter og andre kulturarrangementer. Antall medlemmer pr 1.1. 2011 var 3 854 232.

I Innbyggerundersøkelsen i regi av Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), fra 17. november 2010, slås det fast at befolkningen er svært godt fornøyd med Den norske kirkes tjenestetilbud. I del 2 skårer Den norske kirke 80 av 100 poeng på den totale brukertilfredsheten, og kirken er samlet sett best blant alle de offentlige virksomhetene den sammenlignes med.

Utfordringer og satsingsområde

1. Stat - kirke

Den norske kirke er opptatt av de fremtidige relasjonene til staten. Kirkerådet ser dette i et langsiktig perspektiv, som går utover inneværende stortingsperiode. Mange av premisene ble lagt i den enstemmige politiske avtalen som ble inngått mellom alle partiene på Stortinget 10. april 2008.

Kirkemøtet har behandlet saken flere ganger, bl.a. i 2007 (KM 08/07). En arbeidsgruppe ble nedsatt våren 2010 for å bistå sekretariatet med å forberede forslag til kirkeordning og behandling av ny kirkelov de kommende årene. Forslag til grunnlovsendringer i 2012 vil bli behandlet på Kirkemøtet i 2011.

Nytt kirkevalg skal gjennomføres i 2011. Valgregler ble justert på KM i 2010. Valgopplegget er ellers vurdert i lys av erfaringene fra kirkevalgene i 2009. Ved årets utgang vil det foreligge en ny evalueringsrapport fra kirkevalgene.

Gjennom demokratireformen vil kirken:

- være en åpen, bekjennende, misjonerende og tjenende kirke for folket i en ny tid
- bekrefte medlemmenes tilhørighet til kirken og gi folkekirkens medlemmer anledning til selv å bekrefte sin tilhørighet til kirken
- videreutvikle sin samfunnskontakt slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medeierskap styrkes
- legge til rette for åpenhet og innsyn, tilgjengelighet og nærvær
- bidra til at kirkens medlemmer får økt kunnskap om det kirkelige demokratiet og større forståelse for hva kirken er og gjør.

2. Barn, unge og trosopplæring.

Trosopplæringsreformen ble vedtatt av Stortinget 27. mai 2003. Reformen er sentral for å videreføre en levende folkekirke og rettet seg mot alle døpte mellom 0 og 18 år. Det skal utvikles et opplæringstilbud i alle menigheter med et antydnet omfang på 315 timer. Reformen ble vedtatt med en økonomisk ramme på 250 millioner i 2003-kroner i tillegg til kirkens eksisterende ressurser på feltet.

I 2011 er reformen inne i sitt åttende år, etter starten i 2004. Tidsperspektivet for reformens gjennomføring er ti år. Rammene er kommet opp i 197 mill. kr for 2011. I 2011 vil ca 545 000 av ca 800 000 være hjemmehørende i menigheter som mottar tilskudd fordelt på 698 menigheter i 55 av landets 106 prostier.

Plan for trosopplæring, ”Gud gir – vi deler”, ble vedtatt på KM i 2009. Planen ble lansert våren 2010. Gjennom kurs og motivasjonssamlinger har det blitt arbeidet for at planen skal bidra til offensivt arbeid blant barn og unge. Alle menigheter skal ta i bruk planen etter hvert som de får tilskudd til organisert trosopplæring. Det er et mål at de første menighetene har en godkjent plan innen 2012.

Kirkerådet har ønsket en raskere opptrappingsplan. Det er fortsatt uavklart om målet om at alle døpte skal få tilbud om opplæring innen 2013 vil bli nådd. Forlenget opptrappingsperiode er uheldig. Det kan føre til tap av motivasjon.

Kirkerådet har inngått en rammeavtale om evalueringsforskning med stiftelsen Kirkeforskning (KIFO) for perioden 2011-2013. Formålet med forskningen er kontinuerlig å evaluere, arbeide med og dokumentere erfaringer når det gjelder reformens innhold, organisering og resultater.

Det vil bli arbeidet videre med å utvikle rapporteringssystemet slik at det gir kontroll og oversikt, samtidig som det legger til rette for refleksjon og erfaringsdeling.

3. Gudstjenesteliv

I 2010 hadde Kirkemøtet Reform av kirkens gudstjenesteliv til første gangs behandling. Arbeidet har pågått siden 2004. Dette innebærer ny ordning for menighetens hovedgudstjeneste. Vedtak ble fattet etter at forslag til ny gudstjenesteordning har vært på høring og utprøving i over 100 menigheter rundt i hele landet i 2009. Høringen har ført frem til store endringer i store deler av materialet samt endret utgivelsesmodell av ny salmebok. Høringen gir grunn til å tro at reformen vil bidra til å fornye kirkens gudstjenesteliv.

Arbeidet med å sette i gang reformen første søndag i advent 2011 er i rute. Saken skal behandles endelig på Kirkemøtet i 2011. Målet er at alle menighetene innen første søndag i advent 2012 skal ha vedtatt en lokal grunnordning og begynt å ta i bruk den nye liturgien. Implementeringsfasen er sårbar. Rammevilkårene er stramme uten nye midler. Ordningen skal innføres uten at den liturgiske musikken er ferdigstilt. Nye menighetsrådsmedlemmer skal bidra til å utarbeide lokale planer

Ny Salmebok er planlagt innført fra første søndag i advent 2013. Det planlegges også å etablere en salmedatabase på Internett, hvor både den nye salmeboka og andre salmer gjøres tilgjengelig som lyd- og tekstfiler.

4. Organisasjon og forvaltning.

IKT (Informasjon og kommunikasjonsteknologi)

En ny IKT-strategi for Den norske kirke ble vedtatt i 2009. Det arbeides med å følge opp denne, forbedre elektroniske prosesser og få til en bedre samordning i Den norske kirke. Dette innebærer bedre nettsider, oversikt over kirkens aktiviteter lokalt, regionalt og sentralt og muligheter for intern informasjonsdeling. Utfordringene knyttet til organisering, styring og finansiering er store, ikke minst fordi kirkens organisering og finansiering er så kompleks. Videre vil det ved innføringen av en ny

IKT-plattform være store utgifter ved etableringen, såkalte pukkelutgifter, som det er vanskelig å få finansiert med KR's økonomimodell.

Målet er å gjennomføre et prosjekt for overtakelse av kirkens del av OVF-nettet i 2011 slik at det kan legges til rette for at de første resultatene av satsingene på IKT kan skje i 2012.

Medlemsregisterets brukersenter er satt i drift. Det skal arbeides videre med sikkerhet, kvalitet og brukerstøtte. Planen er videre å utvikle de manuelt førte kirkebøkene med oversikt over dåp, faddere, konfirmasjon og andre kirkelige handlinger ved å utvikle medlemsregisteret slik at denne databasen kan ivareta kirkens behov for data fra kirkelige handlinger. Dette er et arbeid som planlegges utført i 2011 hvis Kirkerådet får tilført midler til dette fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

5. Diakoni

Plan for diakoni

Det er viktig å satse videre på innføringen av Plan for Diakoni i menighetene. Skal planens ambisjoner nås er det nødvendig med et betydelig løft i antall diakonstillinger i menighetene. Behovet har vært tatt opp i Kirkerådets innspill i statsbudsjettet de senere år.

Skaperverk og bærekraft

Kirkens engasjement for miljø og klima vil fortsette i 2011. Det er et mål å få 100 nye grønne menigheter. Kirken vil arbeide for et miljøvennlig samfunn og bidra til økt miljøbevissthet og et bevisst forhold til forbruk og rettferd. Prosjektet er et samarbeid med Norges kristne Råd, Kirkens nødhjelp og Bispemøtet.

Det har ikke lyktes å oppnå ekstern finansiering for prosjektet, og KR's driftsutgifter har vært finansiert av midler fra OVF. De økonomiske rammene er begrensende for aktiviteten. Det arbeides med den videre finansieringen.

6. Kirkemusikk og kultur.

Kirkerådet fikk i 2009 sin første kulturmedarbeider på plass. I løpet av 2010 har alle bispedømmene tilsatt rådgivere i bispedømmene og arbeidet er trappet opp.

Risikobilde

Kirkerådet har mange reformer i gang på samme tid. Dersom disse ikke blir gjennomført som planlagt på grunn av mangel på personellmessige eller økonomiske ressurser vil det gå utover innhold, framdrift og omdømme. Budsjettsituasjonen er stram.

Kirkerådet har et langsiktig perspektiv på alt sitt arbeid. Budsjettarbeidet er i for stor grad preget av ettårsbudsjetter. Det statlige økonomireglementet gjør at alle bevilgninger kun gjelder for et budsjettår om gangen. Uklarhet om rammer rundt årsskiftet vanskeliggjør planleggingen videre. Årsplanarbeidet er derfor preget av en viss usikkerhet. Enkelte prioriterte oppgaver har det vært vanskelig å få finansiering til.

Kirkerådet er opptatt av at Den norske kirke har et godt omdømme. I 2010 ble det gjennomført en omdømmeundersøkelse og i 2011 blir det inngått en treårig rammeavtale for kommunikasjonstjenester.

Kirkerådet har et nasjonalt ansvar for å planlegge å tilrettelegge for de satsingsområder som Kirkemøtet har vedtatt. Videre har Kirkerådet en koordinerende rolle for arbeidet med Kirkevalget 2011, stat-kirke prosessen og arbeidet med utviklingen av IKT i Den norske kirke.

Dette gjenspeiler risikovurderingene av flere av satsingsområdene, bl.a. trosopplæring, diakoni og IKT.

Risikovurderingene er nærmere vurdert i de enkelte hovedområdene. De områder i Kirkerådets årsplan som har størst innebygget risiko er:

1. Stat- kirke (Kirkeforliket om stat kirke fram til 2013 og kirkevalget 2011).

Risikoen er knyttet til at det kan bli korte tidsfrister forbundet med dokumenter som skal behandles på Kirkemøte og på Stortinget slik at det blir for knapp tid og lite muligheter til å vurdere alle sider grundig nok i saken.

For Kirkevalget er risikoen knyttet til opptelling av bispedømmerådvalget siden dette skal desentraliseres i år. Arbeidet med valgkort og logistikk med medlemsregister for utsendelse til alle medlemmer inneholder også risikofaktorer det arbeides med å redusere.

2. Trosopplæring

Kirkerådet frykter at den økonomiske rammen ikke blir 250 mill. kr i 2003-kroner og at opptrappingsperioden blir lenger enn 10 år før alle menigheter blir tilført midler til trosopplæring. Dersom forutsetningene ikke følges opp kan det føre til tap av motivasjon og økt motstand mot reformen lokalt.

3. Gudstjenestereformen

Reformens mottakelse i menighetene i forhold til økonomiske rammer og de andre plan/reformprosessene utgjør en kritisk faktor i prosessen.

4. Følge opp IKT-strategien

For å komme videre med Den norske kirkes satsing må ansvaret for kirkens del av OVF-nettet overføres til KR. Dette forutsetter enighet mellom ulike parter og det er risiko knyttet til dette arbeidet. Dette er en viktig basis for å komme videre med dette arbeidet. Andre kritiske faktorer er forståelse og forankring for prosessen og tilstrekkelig finansiering.

Medlemsregisteret skal i 2011 fornye drifts-, vedlikeholds- og utviklingsavtaler og det arbeides for å bedre sikkerhet og kvalitet.

5. Diakoni

Kirkemøtet har vedtatt en plan for diakoni. Kirkerådet har vært opptatt av at flere menigheter får flere diakonistillinger eller, som et alternativ, tilgang på diakonal kompetanse. Så langt har ikke planarbeidet ført til flere diakonstillinger.

Kirkerådet har små virkemidler for å følge at intensjonene i denne blir fulgt opp lokalt. Potensialet i frivillig omsorgsarbeid blir ikke tatt i bruk uten flere ressurser lokalt.

Områdene er plassert i risikokartet etter nummer:

1. Stat-kirke
2. Trosopplæring
3. Gudstjenestereformen
4. IKT-strategi for Dnk
5. Diakoni

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor				4	
	Moderat			1, 3, 5	2	
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

MELLOMKIRKELIG RÅD

Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.

Status

Økumenikk og internasjonale spørsmål står sentralt i det mandat Kirkemøtet har gitt Mellomkirkelig råds arbeid. Arbeidet har som generelt mål å videreutvikle Den norske kirke som en troverdig og påregnelig partner gjennom dialog og samhandling med internasjonale økumeniske organisasjoner, og gjennom bilaterale relasjoner til andre kirker, religioner og livssynssamfunn. Avdelingen skal også legge til rette for at Den norske kirkes menigheter blir engasjert i, og har nytte og glede av, økumenisk og interreligiøst arbeid.

Mandatet omfatter også arbeid med religionsdialog, integrering, menneskerettigheter, fred og forsoning, misjon og nord/sør-samarbeid. Kommunikasjon og samarbeid med andre enheter i Kirkerådstrukturen inngår naturlig i virksomheten. Langsiktige strategier er nødvendige for å kunne gi relevante bidrag ved gitte anledninger.

De nevnte arbeidsområdene representerer områder av Den norske kirkes liv og engasjement som i stor grad er med på å prege kirkens profil utad i dagens verden, og er dermed gjenstand for betydelig medieoppmerksomhet. En viktig arbeidsform er å engasjere ansatte og frivillige i kirken til deltagelse de ulike arbeidslag, med særskilte forutsetninger som vedkommende har.

Det er en stor utfordring å respondere adekvat på utviklingen i Norge og internasjonalt hva angår kirkerelasjoner, menneskerettigheter og religionsspørsmål, og å bidra til å påvirke særskilte utviklingstrekk på en positiv måte. Det store nettverket av relasjoner som Den norske kirke er involvert i, representerer en stor ressurs, men medfører samtidig at de ansatte stadig må forholde seg til nye saker og tiltak. På langt nær alle årets gjøremål kan fastsettes på forhånd i en årsplan.

Det kreves derfor fleksibilitet, god intern kommunikasjon, og samstemthet om mål og visjoner. Men risikobildet vil allikevel ikke kunne ligge lavere enn moderat på hovedmålet som helhet, på grunn av utviklingens elementer av uforutsigbarhet og avhengigheten av samarbeidspartneres deltakelse for å lykkes med delmålene.

Utfordringer og satsingsområder

Spesielle satsingsområder vil i 2011 dreie seg om:

- KM-sak: "Misjon til forandring - oppfølging av Edinburgh 2010"
- KM-sak: "Å være evangelisk-luthersk kirke i dag?"
- KVs Fredskonferanse på Jamaica
- Skaperverk og bærekraft – med særlig fokus på Cop 17
- Inkludere innvandrere i Dnk og arbeide med integrerings- og asylpolitikk
- Delta i den offentlige debatten om ny statlig religionspolitikk

Risikobilde

Arbeidet i Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål er preget av relativt lav sannsynlighet for at delmålene ikke skal nås, gitt at de gjelder vår evne til å yte relevante bidrag. Det henger sammen med erfaring over lengre tid og vel etablerte prosedyrer. Men siden arbeidet i stor grad er relasjonelt, er det i stor grad avhengig av andre partnere hvorvidt arbeidet skal lykkes. Og mange av våre mål er knyttet til svært store og omfattende utfordringer. På enkelte områder (så som arbeidet med økonomisk globalisering, planene for å øke antall menigheter med misjonsavtale, innsatsen for kirkene i Midtøsten) er situasjonen i år likevel preget av en betydelig grad av uoversiktighet. Derfor settes sannsynligheten til **moderat**.

Når det gjelder konsekvensberegningen er forholdet at uteblivelse av vellykket engasjement vil ha stor effekt innenfor de områdene det gjelder, ikke minst over tid. Selv om det å mislykkes ikke skaper stor oppmerksomhet, er det likevel vesentlige ulemper for oss og for våre partnere om vi ikke kan oppfylle våre mål. Konsekvens settes derfor til **moderat eller alvorlig**.

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					
	Liten			3		
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

SAMISK KIRKERÅD

Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.

Status.

Samisk kirkeråd skal fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke. Rådet skal styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.

Kirkerådet vedtok i 2008 at Samisk kirkeråds sekretariat skulle flyttes til Tromsø i løpet av 2010. I statsbudsjettet 2011 signaliserer FAD at flyttespørsmålet må vurderes i rammen av *Strategiplan for samisk kirkeliv*. Manglende avklaring virker inn på arbeidssituasjonen til samisk avdeling, og er ugunstig når stillinger skal utlyses. Avdelingen er fullt bemannet ved inngangen av 2011, men nordsamisk språkkonsulent har sendt oppsigelsessøknad med virkning fra 1.3.11.

Utfordringer og satsingsområder

Hovedprioriteringen i 2011 er å forberede den endelige behandlingen av *Strategiplan for samisk kirkeliv* i Kirkemøtet i april, samt oppfølgingsarbeidet som følge av Kirkemøtets vedtak. Planen vil bidra til at samiske behov og perspektiver koordineres med andre reformprosesser i Den norske kirke, og den legger grunnlaget for en fornyet og mer målrettet satsing på samisk kirkeliv i Den norske kirke innenfor en rekke områder. Samisk språk- og kulturkompetanse, barn og ungdom, kompetansebygging og rekruttering er sentrale områder i planen.

Arbeid med utvikling av samisk trosopplæring på sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk har fortsatt høy prioritet. *Plan for samisk trosopplæring*, nylig vedtatt av Samisk kirkeråd (SKR 44/10), blir sammen med *Gud gir – vi deler*, et viktig verktøy for styrking og videreutviklingen av samisk trosopplæring. Tilgjengeliggjøring av planen og stimulering til å ta planen i bruk er prioritert oppgave i 2011. Det samme gjelder med hensyn til nettsted for samisk trosopplæring www.osko.no.

På liturgifeltet vil igangsetting av arbeidet med bearbeiding og ferdigstilling av sørsamiske liturgier ha hovedprioritet i 2011.

Samisk kirkeråd har hovedansvar for å koordinere planlegging av Samiske kirkedager i 2013 (fellesarrangement for samisk kirkeliv i Norge, Sverige, Finland og Russland). Det er viktig at planleggingsarbeidet kommer godt i gang i 2011.

Strategiplan for samisk kirkeliv

Bearbeidet forslag til *Strategiplan for samisk kirkeliv* har vært til siste behandling i SKR (SKR 43/10). Kun siste behandling i Kirkerådet gjenstår før endelig behandling i Kirkemøtet. I lys av tidligere utsettelse vil konsekvensen ved manglende kirkemøtebehandling være alvorlig, mens sannsynligheten for utsatt behandling ansees som meget liten. En risiko ved strategiplanen er avhengighet av nye overføringer fra FAD. Dette slår imidlertid inn først fra 2012 og får derfor ingen konsekvens for risikovurderingen for mål satt for 2011.

Kompetansebygging / rekruttering

Samisk kirkeråd har lagt ressurser i å utvikle studieplan til kurset *Tro og livssyn i Sápmi*, og kurset ble gjennomført som vellykket pilot på Samisk Høgskole 08/09. Arbeid med å få en ny oppstart av kurset i 2010 lyktes ikke. Konsekvensen med manglende videreføring av kurset ansees som alvorlig da det er et stort behov for gode kurs som kan styrke kompetansen og rekrutteringen til samisk kirkeliv. Gjennomføring av kurset er i stor grad avhengig av eksterne aktører og ekstern finansiering. Målsettingen i årsplanen om å avklare fremtidig institusjonell forankring av kurset ansees som realistisk, og sannsynlighet for manglende måloppnåelse er derfor liten.

Størst risiko er knyttet til:

1. Strategiplan for samisk kirkeliv
2. Kompetansebygging / rekruttering

Områdene er plassert i risikokartet etter nummer.

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					
	Liten			2		
	Meget liten				1	
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Hovedområde: 1. Stat – kirke

Hovedmål:

Følge opp den politiske avtalen i Stortinget (10.4.2008).

Gi kirkens organer en sterkere demokratisk legitimitet og forankring blant kirkemedlemmene gjennom nye valgeregler.

Utvikle ny kirkeordning med nye relasjoner mellom stat og kirke.

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>1.1 Demokratireformen (KM 11/08, KM 11/10)</i>			
Gjennomføre kirkevalg etter forutsetninger gitt i politisk avtale, basert på valgeregler vedtatt av Kirkemøtet og basert på evaluering og erfaringer fra 2009.	1) Opplæring av lokale valgteam og valgfunksjonærer	31.08.11	Avd for Kirkeordning
	2) Utgi bred informasjon om valget og om kandidatene i henhold til kommunikasjonsstrategi.	Løpende	
	3) Økt fokus på kandidatpresentasjon med tanke på både innhold og formidling.	31.08.11	
	4) Prosjektere, produsere og sende ut valgkort	31.08.11	
	5) Tilrettelegge valget for det regionale og lokale nivå i alle faser; nominasjon, motivasjon, valg og resultat/rapportering	Løpende	
Evaluere kirkevalget 2011 samt sluttevaluering av demokratireformen.	1) Velge leverandør til evaluering etter kunngjøring av konkurranse	31.01.11	Avd for Kirkeordning
	2) Gjennomføre forskningsbasert evaluering av kirkevalget 2011 samt sluttrapport for demokratireformen.	31.12.11	
Gi en tilstrekkelig opplæring av nye råd	1) Revidere håndbok for MR/FR og gi ut ny bok i samarbeid med KA.	01.10.11	Avd for Kirkeordning
	2) Opplæring av nyvalgte rådsmedlemmer		
<i>1.2 Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93) og øke ungdomsrepresentasjon (UKM 07/09)</i>			
Opprettholde ungdomsandelen i KM og BDR og øke antall representanter i menighetsrådsvalget.	Tiltak rettet mot unges deltakelse i valget blir avklart i arbeidet med kommunikasjonsstrategi.		Avd for Kirkeordning og Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	1) Ha tett kontakt med Ungdomsrådgiverne.	31.12.11	
Minst 2 kandidater under 30 år skal stå på de fleste lokale lister	2) Ta tak i utfordringene fra UKM sak 06/10.	01.06.11	
	3) Gjennomføre fellessamling for alle bispedømmerådene ungdomsråd.	01.04.11	
	4) Strategisk jobbing for å motivere organisasjonene til deltagelse på UKM.	10.09.11	
<i>1.3 Stat-kirke - kirkeordning (KM 10/08, KM 08/07)</i>			
Utarbeide et forslag til ny Kirkeordning.	1) Arbeidsgruppe for Kirkeordning leverer konkret forslag til Kirkerådets direktør ihht fastsatt mandat.	30.06.11	Avd for Kirkeordning
	2) Avklare oppgaver og arbeidsfordeling med departementets kirkeavdeling	31.12.11	

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	3) Bygge opp nødvendig kompetanse innen kirkelig organisering i KR. 4) Gi tilbud om bred informasjon til ansatte og tillitsvalgte i bispedømmene. 5) Revidere plan for en åpen, bred prosess.	31.12.11 31.05.11 31.03.11	
<i>1.4 Oppfølging av Stortingsforliket april 2008 (KM 08/07)</i>			
Utrede ordning for tilsetting av proster og biskoper.	1) Utvikle forslag til tilsetningsordning for biskoper og proster (sak KM 2011) 2) Avklare spørsmål rundt presteskapets definisjon som fortsatt statlige tjenestemenn	31.03.11 31.12.11	Avd for Kirke-Ordning
Forberede høring om lovendringer som følge av grunnlovsendringer	1) Kartlegge hva som fra kirkelig side oppfattes som nødvendige lovendringer. 2) Forberede sak for KR og KM angående høringsnotat fra departementet. 3) Gjennomføre en åpen og bred prosess ved høringer og konsultasjoner.	31.05.11 31.03.11 31.12.11	Avd for Kirke-Ordning
Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
1) Kirkeforliket om stat-kirke legger føringer for perioden fram til 2013. Situasjonen for kirkens rettslige stilling er uklar etter denne dato.	1) Risiko er først og fremst forbundet med at dokumenter og utredninger må foreligge i tide før behandling på Storting og i Kirkemøte.	Moderat	Moderat
2) Kirkevalg 2011	2) Sammenliknet med kirkevalget 2009, er noe av risikoen redusert for 2011 siden oppgavene er mer kjent og lettere å planlegge. Vi vurderer likevel opptelling av bispedømmerådsvalget som betydelig risikofyllt siden ansvaret skal desentraliseres til bispedømmerådene. Valgkortutsendingen har noe redusert risiko, men overvåking og monitorering av logistikk mellom menigheter, KR/medlemsregister, trykkeri og distributør er nødvendig.	Moderat	Moderat

Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.

Hovedmål:

Stimulere til livslang læring i kirken ut fra Jesu oppdrag med å døpe og lære.

Gjennomføre trosopplæringsreformen i tråd med Stortingets og Kirkemøtets vedtak med en særlig vekt på implementering av ny Plan for trosopplæring.

Arbeide med strategiutvikling for og med aldersgruppen 18-30 i tråd KM sak 5/09.

Være en kompetent aktør når det gjelder religion- og livssynsspørsmål i skole og barnehage, og bidra til at kirken er en god samarbeidspartner for skole og barnehage.

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>2.1 Trosopplæring: Ny plan(KM 4/09)</i>			
Bruke Plan for trosopplæring som redskap for utvikling av en fornyet trosopplæring i den norske kirke. Utvikle og innarbeide breddetiltak og ressurser for en trosopplæring for alle døpte.	1) Videreutvikling av plankurs og ressurser for menighetenes lokale planarbeid.	01.04.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Utarbeide retningslinjer for biskopenes godkjenning av plan for å sikre enhetlig praksis i alle bispedømmene.	01.04.11	
	3) Videreutvikle "minibanken" som et ressurssted for planarbeid.	31.12.11	
	4) Avklare revisjon og nyetablering av ressursbanken.	01.07.11	
	5) Utarbeide langtidspan for utvikling og etablering av breddetiltak.	31.12.11	
	6) Drive utviklingsarbeid for flere faser i dialog med barne- og ungdomsorganisasjonene:	31.12.11	
	Lansere Tårnagentene	31.01.11	
	Dåpsfasen	31.12.11	
	Etter-konfirmantfasen	01.09.11	
	Bibelkurs for 11-åringer (Juniorkonfirmasjon)	31.12.11	
<i>2.2 Trosopplæring: Videreføring av reformen i menighetene</i>			
Arbeide for økt opptrappingstempo og sikre politisk forståelse av økonomisk ramme som 250 mill. i 2003-kroner. En kompetent og strategisk nasjonal og regional ledelse av reformen. Reformen skal gjennomføres i menighetene i minst ett nytt prosti pr. bispedømme i 2011	1) Kontaktarbeid med politisk miljø og FAD.	31.12.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Utrede og synliggjøre konsekvenser dersom rammen på 250 mill. kr ikke indeksreguleres.	01.03.11	
	3) Etablere administrative systemer for reformen i konsolideringsfasen og drift i dialog med FAD, BDR, KA og andre relevante instanser.	01.10.11	
	4) Kontaktpersonordning og kontaktmøter med bispedømmerådgivere.	31.12.11	
	5) Kompetanseutvikling i seksjonen gjennom kontakt med trosopplæringsarbeid i menigheter, deltakelse på kurs og videreutdanning.	31.12.11	
	6) Utvalg og offentliggjøring er gjort høsten 2010. Igangsetting skjer i 2011. Gjennomgang av oppstartsløp og innføringsprogram for nye menigheter. Utvalg og offentliggjøring for 2012 skjer høsten 2011.	31.01.11	
		30.08.11	

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>2.3 Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling</i>			
Godt samvirke med relevante fag- og kompetansemiljø for å sikre fagutvikling og kompetanse på trosopplæringsfeltet i faginstitusjonene og hos kirkelige medarbeidere på alle nivå i Den norske kirke.	1) Evalueringsforskning: Langtidsplan for hovedaktiviteter i 2011-13, igangsette deloppdrag i 2011 innenfor rammeavtalen.	31.12.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Drifte og videreutvikle kompetansenettverket med to konferanser og et nettverksmøte i 2011.	31.12.11	
	3) Utviklingsprosjekt: Systematisere og hente utbytte av avsluttede prosjekt. Holde kontakt med prosjekt som er i gang. Videreutvikle og differensiere modellen for utviklingsprosjekt og avklare og tilrettelegge ny utlysning.	15.06.11	
	4) Lede og videreutvikle mentortjenesten i samarbeid med IKO.	31.12.11	
	5) Planlegge og gjennomføre trosopplæringskonferanse høsten 2011.	01.11.11	
	6) Utvikle og lansere e-læringsprogram for nye medarbeidere.	01.03.11	
	7) Utrede hvordan trosopplæring kan inngå i de etablerte ordningene for kompetansmidler/ kompetanseutvikling i arbeidsgiver/ arbeidstakerstrukturen	15.06.11	
	8) Identifisere aktuelle temaer og stimulere fagpersoner i KR og fagmiljøene til å skrive artikler/kronikker/innlegg om trosopplæring.	31.12.11	
	9) Lage nytt menyfelt på hjemmesidene (fag/ forskning/evaluering).	01.03.11	
<i>2.4 Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon</i>			
Gjøre kirkens trosopplæring kjent/synlig i det offentlige rom og overfor de ulike målgruppene, slik at det skapes grunnlag for god oppslutning i menighetene.	1) Utvikling av publikumsrettede informasjonstiltak rundt dåp og konfirmasjon: Dåp: Lansere interaktivt nettsted rettet mot potensielle dåpsforeldre Konfirmasjon: Revidert brosjyre for postutsending, nettkampanje i sosiale medier og videreutvikling av innhold til nettstedet konfirmant.no	15.03.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Informasjonsarbeid, breddetiltak: Tårnagenthelg: Utvikling av kommunikasjonsmaterieill og evt. nett og/eller aviskampanje. LysVåken: Videreutvikling av kommunikasjonsmaterieill og evt. nett og/eller aviskampanje. Utvikle nettsted for publikum: lysvaken.no Reforhandle samarbeidet med KM Event. Starte informasjonsarbeid i forbindelse med nytt breddetiltak.	15.05.11	
	3) Nyhetsbrev ant. utgaver: 8-10 og innsalg av saker til pressen.	15.01.11	
		01.10.11	
		31.12.11	

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
Medvirke til at ansatte og frivillige i kirken er godt kjent med, og føler eierskap til trosopplæringsreformen og planarbeidet.	4) Teknisk samordne utvikling av innhold for nettstedene konfirmant.no, barnedap.no (innholdsmessig koordinering med barnogtro.no), lysvaken.org og tarnagenthelg.no.	01.09.11	I samarbeid med informasjonsavdeling
	5) Videreutvikle størstavalt og minibanken.	31.12.11	
	6) I samarbeid med kommunikasjonavd og bispedømmerådene arrangere samlinger med tema kommunikasjon	01.09.11	
	7) Utarbeide kommunikasjonsplaner i forbindelse med nasjonale breddetiltak.	31.12.11	
<i>2.5 Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner</i>			
Legge til rette for at sentrale lederstrukturer, organisasjoner og institusjoner blir involvert og engasjert i videreføring av reformen, og at dette bidrar til kvalitet og felles strategier i reformens gjennomføringsfase	1) Bruke den faglige referansegruppen for trosopplæringsreformen som ressurs for videreutvikling av reformen	31.12.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Kontakt og samarbeid med BDR/ biskopene om innhold og organisering av reformen	31.12.11	
	3) Samarbeide/ holde dialog med KA (inkl. KVL) om økonomiforvaltning, stillinger, rapporteringsrutiner og Stadig bedre. (Jfr. pkt 1.3)	31.12.11	
	4) Legge til rette og delta i Samarbeidsråd for barne- og ungdomsarbeid og bruke dette organet aktivt til å orientere og involvere organisasjonene i reformarbeidet.	31.12.11	
	5) Etablere rutine for jevnlig kontakt og følge opp konkrete samarbeidsprosjekt med IKO.	31.12.11	
	6) Ivareta informasjon og kontakt forlag og materiellprodusenter	31.12.11	
<i>2.6 Trosopplæring: Tilrettelagt trosopplæring</i>			
Videreutvikle verktøy, støttestrukturer, materiell og kompetanse for å styrke menighetenes arbeid ed å inkludere og tilrettelegge trosopplæringen for barn og unge uavhengig av livssituasjon og funksjonsevne.	1) Samarbeid med KA og andre relevante instanser om informasjon, kompetanseheving og tilgjengeliggjøring av ressurser når det gjelder rettigheter, forpliktelser og erfaringer innen feltet.	31.12.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring i samarbeid med seksjon for diakoni og samfunn
	2) Avklare videreføring av troshandboka.no. (Jfr. pkt. 2.4.4)	31.12.11	
	3) Samarbeide med seksjon for diakoni og samfunn om tiltak knyttet til rusvalg og rusforebygging, diakonale perspektiv på barns og unges livsvilkår og forebygging og arbeid med barn og unge med overgrepserfaringer. (Se hovedområde 5)	31.12.11	
<i>2.7 Konfirmasjon og myndighetsfasen</i>			
Sikre kvalitet og videreutvikling av konfirmasjon og myndighetsfasen slik at prosentandelen konfirmanter øker i forhold til kullet av	1) Produsere og sende ut brosjyren <i>Konfirmant 2012</i> til alle ungdommer født i 1997 og alle menighets- og bispedømmekontor m.m. 2) Videreutvikle nettkampanje og nettside for konfirmasjon i forb. med Konfirmant 2012 3) Oppfølging av konfirmasjonens plass i ny plan for trosopplæring med særlig fokus på leirarbeid	01.05.11 01.05.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
døpte og at det videreutvikles trosopplæring for 15-18 åringer som når bredden av døpte i gruppen.	4) Oppfølging av FoU prosjekter på konfirmant- og myndighetsfasen	31.12.11	
	5) Behandle rapporter fra regionale og nasjonale prosjekter på konfirmasjon- og myndighetsfasen	31.12.11	
	6) Stimulere til utvikling av ressurser på konfirmasjon og myndighetsfasen. Utvikle og lansere ledertreningskonsept for fjorårskonfirmanter	31.12.11	
		31.12.11	
<i>2.8 Samisk trosopplæring</i>			
Videreføre arbeidet med utvikling av samisk trosopplæring på nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og norsk	1) <i>Plan for samisk trosopplæring</i> : gjøre planen tilgjengelig på samiske språk, og stimulere til å ta planen i bruk lokalt gjennom besøk og seminarer.	31.12.11	Samisk avdeling
	2) Stimulere lokale aktører til å ta i bruk ressursene på www.osko.no gjennom besøk og seminarer.	30.06.11	
	3) Holde regionale fagseminar for samisk trosopplæring (erstatte i 2011 årlig verdikonferanse)	30.06.11	
	4) Planlegge og forberede nasjonal samisk konfirmantleir 2012.	1.12.11	
	5) Stimulere til lokale/regionale konfirmantleirtiltak i 2011.	31.09.11	
	6) Nytrykk av (revidert) nordsamisk konfirmantbok	15.08.11	
	7) Stimulere til lokal utvikling av trosopplæringsmateriell på sør-, lule- og nordsamisk	1.12.11	
<i>2.9 Kirke for 18-30 (KM 5/09)</i>			
Utvikle en strategi for å være kirke for aldersgruppen og skape økt deltagelse og engasjement. Sak til KM 2013.	1) Avholde jevnlig møter i arbeidsgruppa.	01.02.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Publisere nettartikler og motivere menighetene til å ta i bruk ressursartiklene til refleksjon rundt aldersgruppa. Evt. etablere ny "landingside".	01.03.11	
	3) Bearbeide og publisere funnene fra spørreundersøkelse for aldersgruppa 18-30.	01.04.11	
	4) Innhente erfaringer fra menigheter og organisasjoner angående arbeid med 18-30 i Den norske kirke.	31.12.11	
	5) Arrangere konsultasjon på bakgrunn av undersøkelsene.	31.12.11	
	6) Sikre bred forankring og dialog med organisasjoner, studentprester med flere i arbeidet med strategiene.	31.12.11	
	7) Gi innspill til KM 2011 om innføring av gudstjenestereformen.	15.01.11	
	8) Styrke ungdomsteologifeltet ved å videreutvikle samarbeidet med aktuelle utdanningsinstitusjoner.	31.12.11	
	9) Starte planlegging av ungdomsteologikonferanse 2012 i samarbeid med MF.	31.12.11	
	10) Følge opp økumeniske kontakter nasjonalt og internasjonalt, bidra inn i å videreformidle impulser fra LVF, EYCE, KV, IACYM og NKR.	31.12.11	
	11) Delta på aktuelle konferanser på temaet ungdomsteologi.	31.12.11	

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>2.10 Samarbeid barnehage- skole og kirke</i>			
Være en kompetent aktør når det gjelder spørsmål knyttet til kirkens rolle i møte med barnehage og skole.	1) Samarbeide med relevante fagmiljøer for å være oppdatert, besvare henvendelser og være ressurs for BDR og menigheter på dette temaet.	31.12.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Gjennomføre en samling for undervisnings- og trosopplæringsrådgivere om temaet.	30.09.11	
	3) Utarbeide kurs/ studieopplegg for ansatte i kirken om forholdet mellom trosopplæring og barnehage/skole-samarbeid.	31.12.11	
	4) Legge til rette for seminarer om temaet på konferanser/ temadager.	31.12.11	
<i>2.11 Voksenundervisning</i>			
Videreføre arbeidet med voksenundervisningen i Den norske kirke. Opplæringstiltak i forbindelse med lansering av gudstjenestereformen.	1) Delta i ulike nettverk som Norsk kristelig studieråd og Nordisk kirkelig studieråd.	31.12.11	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Stimulere utvikling av å gjøre kjent eksisterende ressurser for foreldre/ faddere/ familier i trosopplæringen.	31.12.11	
	3) Gjennomføre en intern fagdag i KR med temaet for å sikre en helhetlig tilnærming til saken	15.06.11	
	4) Utvikle ressurser for voksenopplæringstiltak i menighetene i forbindelse med innføring av gudstjenestereformen.	31.10.11	
Utvikle ressurser om foreldre, foresatte og fadderes rolle i trosopplæringen.	5) Motivere menigheter, studieforbund og Kirkeakademier til å gjennomføre samlinger og samtaleopplegg rundt filmen "Gunnar goes God" vinteren 2011.	15.02.11	

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
1) Fokuset på reformens breddeperspektiv og grunnlagstenkning svekkes ved overgang til driftsfasen.	1) Trosopplæringsreformen blir mindre offensiv og mister effekten av utvikling og fornyelse.	Moderat	Alvorlig
2) Politisk forståelse av at reformen er fullt utbygget når 250 mill. kr i 2013-kroner er oppnådd. Rammen opprettholdes i som 250 mill. kr i 2003-kroner, men opptrappingen trekker ut i tid.	2) Hvis den økonomiske rammen for reformen ikke blir 250 mill. kr i 2003-kroner, må de nasjonale og regionale støttestrukturer avvikles for å gjøre det mulig å tildele midler til alle landets menigheter. Forlenget opptrappingsperiode kan føre til tap av motivasjon og økt motstand mot reformen.	Stor	Svært alvorlig
3) Systemene for planlegging, erfaringsdeling og rapportering er utilstrekkelige eller fungerer teknisk dårlig.	3) Læringseffekten svekkes på grunn av manglende dokumentasjon og dårlig kvalitet på menighetenes planer/ rapporter.	Moderat/ stor	Alvorlig

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
4) Involvering og samhandling med kirkelige instanser, organisasjoner og fagmiljø svekkes.	4) Forankringen av reformen svekkes i Den norske kirke og i de kirkelige utdanningene.	Liten/ moderat	Alvorlig
5) Menighetene lykkes ikke i å etablere tiltak som får bred oppslutning etter konfirmantaler.	5) Manglende måloppnåelse i forhold til en systematisk og sammenhengende trosopplæring for alle døpte i aldersgruppen 0-18 år.	Stor	Alvorlig
6) KR lykkes ikke i å kommunisere strategiutvikling for aldersgruppen 18-30 og voksenundervisning som del av en helhetlig menighetsutvikling.	6) Anliggende fanges ikke opp lokalt. Feltene blir mangelfullt ivaretatt i menighetene.	Moderat	Moderat

Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv

Hovedmål:

Fornye kirkens gudstjenesteliv etter de mål som Kirkemøtet og Kirkerådet fastsetter.

Gi rom for større fleksibilitet og valgfrihet i menighetene, mer involvering fra flere deltakere og sterkere stedlig forankring av gudstjenestelivet.

Utarbeide gudstjenestemateriell på de tre samiske offisielle språkene sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk.

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>3.1 Følge opp gudstjenestereformen (KM 04-09/10)</i>			
Legge fram det nye gudstjenesteforslaget med tekstbok for Kirkemøtet i 2011 til endelig vedtak og ferdigstille liturgiske bøker.	1) Ferdigstille liturgiene, veiledningen og motivasjonsdelen.	15.01.11	Seksjon for gudstj.liv
	2) Ferdigstille manus til trykking i kontakt med Eide forlag.	1.05.11	
<i>3.2 Utvikle liturgisk materiale</i>			
Nyformulere <i>dagens bønn</i> til hovedgudstjenesten og ferdigstille <i>dagens bønn</i> til 2. rekke 2011/12 som forsøksordning. Fornye annet liturgisk materiale som kompletterer kirkemøtevedtaket om gudstjenestereformen 2010/2011	1) Samarbeide med personer som skriver <i>dagens bønn</i> . Ferdigstille ca. 60 bønner.	11.02.11	Seksjon for gudstj.liv
	2) Starte arbeidet med å utvikle nye, særskilte liturgier i Nemnd for Gudstjenesteliv.	30.06.11	
<i>3.3 Utvikle ny ordinariemusikk</i>			
Fullføre arbeidet med å utvikle ny liturgisk musikk for den utvidede prøvingsperioden.	1) Utgi liturgisk musikk hefte 3.	1.11.11	Seksjon for gudstj.liv
	2) Utgi veiledningsmateriale til heftet.	1.12.11	
	3) Utarbeide oversikt over kirkemusikere til hjelp i innføringen av reformen.	1.09.11	
<i>3.4 Innføring av gudstjenestereformen</i>			
Motivere og legge til rette for innføringen av gudstjenestereformen i menighetene. Skape en god synergi mellom de	1) Delta i felles arbeidsgruppe for innføringen av reformen.	15.01.11	Seksjon for gudstj.liv
	2) Bidra i kurs om gudstjenestereformen.	Hele året	

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
pågående reformene i kirken.	3) Styrke det tverrfaglige samarbeidet og veilede om god synergi mellom reformene.	Hele året	
3.5 Samiske liturgier			
Videreføre arbeidet med utvikling og tilgjengeliggjøring av liturgier på samiske språk	1) Sørsamiske liturgier: - Avklare mulighet for felles sørsamiske liturgier for Den norske kirke og Svenska kyrkan - Arbeidsgruppe igangsettes m kvalitetssikring / evt. tilpassing av oversatte sørsamiske liturgier med sikte på godkjent liturgisamling 31.12.2012 2) Trykke godkjente lulesamiske liturgier 3) Starte arbeid med organisthefte til ny nordsamisk liturgibok	30.06.11 30.09.11 30.08.11 30.06.11	Samisk avdeling
3.6 Ny salmebok (KR 12/10)			
Slutføre utarbeidelsen av ny salmebok og ny koralbok på bakgrunn av høringen i 2009 og Kirkerådets vedtak, mars 2010.	1) Prosjektgruppen for salmebok leverer forslag til KR's septembermøte. 2) KR's forslag oversendes Bispemøtet i oktober. 3) Salmebokforslaget ferdigstilles.	30.06.11 31.09.11 31.12.11	Seksjon for gudstj.liv
Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
1) Førstegangsbehandling av gudstjenestereformen gir grunnlag til et lavt risikobilde av vedtaksprosessen. Implementeringsprosessen er langt mer sårbar. En styringsgruppe for dette er etablert og føringer er lagt for dette. Reformens mottagelse i lokalmenighetene i forhold til økonomiske rammer og de andre plan/reformprosessene utgjør en kritisk faktor for reformen. Nedskjæringer på midler til helhetlig menighetsutvikling som bidrar til helhetlig tilrettelegging øker risikoen for innføringsprosessen. Det ble lagt en annen tidsramme for den liturgiske musikken som gjør at ny gudstjenesteordning innføres uten ferdigstilt liturgisk musikk. Dette skaper store utfordringer både for lokalmenighetene og for balansen i reformen	1) Det helhetlige risikobildet for vedtaksprosessen er markert nedskrevet i forhold til 2010. Lokalmenighetenes rammer og kompleksiteten av reformprosesser utgjør en risiko som er vanskelig å møte uten bedre rammevilkår.	Moderat	Moderat

Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning

Hovedmål:

Være "til for menighetene".

Ha oppmerksomhet på saker av felles kirkelig karakter.

Bidra til at kirkens organisering og forvaltning er funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert.

Samle kirken til et IKT-rike, med felles IKT-verktøy for alle medarbeidere, likt servicenivå for alle, der kirkens brukere er i sentrum.

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
4.1 Følge opp omstilling og utviklingsprosjekter i menighetene			
Gjennom omstilling og utviklingsarbeid bidra til økt kirkelig samarbeid på tvers av sokne- og kommunegrenser	1) Bidra til etablering av et prosjekt i samarbeid med KA og departementet.	31.05.11	Avdeling for Kirkeordning
	2) Bidra til at kirkelige organer får tilgang til tilstrekkelig kompetanse for fremtidig endring og omstilling i Den norske kirke.	31.12.11	
4.2 Styrke menighetsutviklingen			
Videreutvikle verktøy for menighetsutvikling i folkekirkekontekst	1) Samarbeide med prosjektet "menighetsutvikling i folkekirken" på MF om videreutvikling og kvalitetssikring av verktøy og arbeidsprosesser omkring menighetsutvikling.	1.12.11	Avd for menighetsutvikling
Utrede ordninger for menighetsdannelser på tvers av soknestrukturen	2) Forberede sak til Kirkemøtet 2012 om evaluering av bymenigheten Sandnes og eventuelle konsekvenser for menighetsdannelser på tvers av soknestrukturen.	1.09.11	
4.3 Utvikle nøkkeltall og statistikk			
1) Foreslå kortsiktige og langsiktige endringer i spørsmål om innsamling, lagring og publisering av kirkelige data.	1) Følge opp hovedkonklusjoner i rapporten fra arbeidsgruppen nedsatt av FAD om kirkelig statistikk.	31.12.11	Avdeling for Kirkeordning
	2) Vurdere fornyelse av avtalene med NSD og KIFO.	30.06.11	
	3) Forbedre koblingen av kirkelige tjenestedata og medlemsregisterdata med demografiske data, særlig på soknenivå mht hensiktsmessige rapporter for menighetene	31.12.11	
	4) Utarbeide Kirkelig årsstatistikk 2009 til Årbok for Den norske kirke.	31.03.11	
4.4 Følge opp IKT-strategien for Den norske kirke (KM 03.7/09)			
Videreutvikle kirkens organisasjon slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medeierskap styrkes, og	1) Etablere politisk eierskap til prosjektet <i>IKT i kirken</i> "IKT i Kirken 2011- 2014" 2) Skape politisk forståelse for nødvendigheten av offentlige investeringsmidler	31.12.11 31.12.11	Avd for kommunikasjon og informasjon

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
slik at ansatte, tillitsvalgte og frivillige får gode og tjenlige arbeidsverktøy og samhandlingsrom.	3) Etablere organisasjon og program for <i>IKT i kirken</i> 4) Gjennomføre programmet <ul style="list-style-type: none"> Deltakelse i eiergruppe, programstyre og programledelse Eier av IKT – prosjekter og leveranser 	31.12.11 31.12.11	
Videreutvikle IKT tjenester.	1) Samordne IKT- behov. 2) Ivareta bestillerollen for leveranser. 3) Sikre en sikker, stabil og effektiv drift. 4) Leverer IKT-tjenester til programmet "IKT i Kirken 2011- 2014" <ul style="list-style-type: none"> etablere system for programledelse etablere system for gjennomføring av IKT-prosjekter gjennomføre prosjekt for overtakelse av OVF-nett følge opp strategiarbeidet 	31.12.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11	Seksjon for IKT
4.5 Utvikle kirkens medlemsregister			
Bekreftede medlemmenes tilhørighet til kirken ved å ta deres medlemskap på alvor	1) Gjennomføre ny anbudskonkurranse for drift- og utviklingsavtaler iht. krav i regelverk om offentlige anskaffelser. 2) Utvikle modul for elektronisk innrapportering av kirkelige handlinger (kirkebok)	01.08.11 31.12.11	Seksjon for IKT
Gjennom arbeid med de kirkelige registrene å videreutvikle kirkens organisasjon slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medeierskap styrkes	3) Utrede mulighetene for elektronisk innrapportering av kirkelige data via registrene (statistikkmodul) 4) Videreføre arbeidet med å innføre sikkerhetsløsning (to-faktor-autentisering) for tilsatte i kirken for å administrere og drifte registeret herunder sikker kommunikasjonsløsning basert på MinID.	01.10.11 01.04.11	
Gjennom arbeid med brukerstøtte og medlemskontakt legge til rette for åpenhet, innsyn, og tilgjengelighet	5) Videreføre arbeidet med å gi medlemmer tilgang til oppslag om medlemskap i Den norske kirke med bruk av MinID. 6) Forbedre og tilgjengeliggjøre brukerdokumentasjon elektronisk og etablere e-lærings tjenester	31.12.11 31.12.11	
Gjennom arbeid med valgmodulen å bidra til at kirkens medlemmer får økt kunnskap om det kirkelige demokratiet	7) Gjennomføre risikovurdering iht. lov og forskrift om personopplysninger 8) Gjennomføre nødvendige kurs for brukere av medlemsregisteret	01.04.11 31.12.11	
4.6 Utvikle hensiktsmessig stillingsstruktur (KM 4/08 m.m.)			
a) Trosopplæring Vedta nye kvalifikasjonskrav for kateket/innplassering av trosopplæringsstillinger	1) Oppsummere høringsrunde og gjøre enkelte endringer i kvalifikasjonskrav. 2) Fremme og behandle sak i Kirkemøtet.	31.03.11 30.04.11	Avd for kirkeordning

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
b) <i>Autorisasjon og tilsetning av prester</i> Ivareta autorisasjonsregler og regler om tilsetning av menighetsprester ihht. forskrifter fastsatt av FAD og KR	1) Behandle innkomne søknader om godkjenning som diakon, kantor og kateket. 2) Saksbehandle og avholde to møter i Evalueringsnemnda.	Løpende	Avd for kirkeordning
c) Igangsette utarbeidelse av en helhetlig struktur for kirkelige stillinger	Utrede og belyse problemstillinger og utfordringer knyttet til en helhetlig stillingsstruktur.	31.12.11	Avd for kirkeordning
4.7 Kjønn og likestilling (KR 53/08)			
Bidra til at Strategiplan for kjønn og likestilling tas i bruk slik at likestillingsperspektivet innarbeides på alle nivå og felt.	1) Utarbeide veiledningsmaterieell og seminardag for innarbeiding av Strategiplan for kjønn og likestilling.	30.12.11	Seksjon for diakoni og samfunn
	2) Utarbeide og distribuere liturgisk materieell for markering av 50-årsjubileet for ordinasjonen av den første kvinne i Den norske kirke og bidra på andre måter til markeringen av jubileet.	15.01.11	
	3) Avholde møter i Utvalg for kjønn og likestilling (UKL).	30.06.11	
	4) Samarbeidet med Norsk økumenisk samtaleforum for kvinner (NØKK), Forum for kjønn og likestilling (FOKUS), Nordisk økumenisk kvinnekomite (NEKK) og Women in Church and Society (WICAS) videreføres.	30.05.11 30.12.11	
4.8 Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06)			
Gjennom strategiske valg og til rettelegging av intern og ekstern kommunikasjon å bidra til:	1) Kartlegge og utvikle kirkens interne kommunikasjon ved hjelp av brukerundersøkelser, nettverksbygging og etablering av rutiner for informasjonsflyt.	31.12.11	Avd for kommunikasjon og informasjon
At Den norske kirke erfares som en inkluderende og tydelig kirke som inspirerer mennesker til å leve i tro, håp og kjærlighet.	2) Kartlegge og utvikle samfunnskontakten ved hjelp av systematisk medieovervåking og nettverksbygging.	31.12.11	Komm
Å bekrefte medlemmenes tilhørighet til kirken og gi folkekirkens medlemmer anledning til selv å bekrefte sin tilhørighet til kirken.	3) Utvikling av kommunikasjonsstrategi for Dnk 2011-2014.	01.04.11	Komm
	4) Utvikle kommunikasjonsplaner for: a) kirkevalget. b) stat-kirke/kirkeordning. c) gudstjenestereform.	01.03.11	Komm/ demokrati
		01.02.11	Komm/ k-ordning
01.04.11		Komm/ m-utv	

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<p>At kirken videreutvikler sin samfunnskontakt slik at medlemmenes engasjement, deltakelse og medeierskap styrkes.</p> <p>Legge til rette for åpenhet og innsyn, tilgjengelighet og nærvær.</p> <p>Bidra til at kirkens medlemmer får økt kunnskap om det kirkelige demokratiet og større forståelse for hva kirken er og gjør.</p>	<p>5) Ved initiering og rådgivning å bidra til at de nasjonale kirkelederne blir relevante og synlige i den offentlige samtalen:</p> <p>a) Arrangere medietreningskurs for nye ledere.</p>	<p>31.12.11</p> <p>15.03.11</p> <p>31.12.11</p>	<p>Komm</p> <p>Komm</p>
	<p>6) Etablere nettmagasin/blogg for internkommunikasjon (Kirkeaktuelt).</p>	31.12.11	Komm
	<p>7) Operativt kommunikasjonsarbeid for rådene, BM, KM og demokratireformen/kirkevalget.</p>	31.12.11	Komm
	<p>8) Forvalte Kirkerådets deltakelse i programmet <i>IKT i Kirken</i>.</p>		Komm
4.9 Kirkebygg			
<p>Utvikle tjenlige og verdige kirkebygg i Norge</p>	<p>1) Starte arbeid med å utvikle et veiledningsmaterieell for menigheter og kirkelige forvaltningsorganer om hva kirkebygg er og skal være i kirken.</p>	31.12.11	<p>Seksjon for gudstj.liv og kultur</p>
	<p>2) Behandle innkomne søknader og henvendelser i henhold til Kirkeloven § 21.</p>	Løpende	
	<p>3) Veilede og inspirere menighetene i byggesaker blant annet ved å arbeide for sterkere sammenheng mellom bygg, rom, interiør, inventar og utstyr, symbolspråk og gudstjenesteliv.</p>	Løpende	
	<p>4) Styrke samarbeidet mellom kirken og riksantikvaren.</p>	31.12.11	
	<p>5) Styrke arbeidet med å bevare og utvikle antikvariske kirker.</p>	31.12.11	
	<p>6) Bidra til "grønnere" kirkebygg.</p>	31.12.11	

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
IKT-strategi 1) Manglende finansiering. 2) Manglende forankring i en organisasjon og politisk. 3) Overtakelse av kirkens del av OVF-nettet forutsettes.	1) Framdriften følges ikke. 2) Manglende forståelse for behov og tiltak. 3) Basisen for å komme videre med strategien ikke til stede.	Stor Stor Stor	Alvorlig Alvorlig Alvorlig
Medlemsregisteret 1) Fornyelse av vedlikeholds-, drifts- og utviklingsavtaler. 2) To-faktor-autentisering i løsningen.	1) Nye tilbud er utenfor budsjettrammen. 2) Dagens løsning er ansett å være for svak i.h.t. risikovurdering sett mot krav i personopplysningsloven med forskrift for behandling av sensitiv informasjon.	Moderat Stor	Alvorlig Alvorlig
3) Manglende datakvalitet i medlemsregisteret.	3) Statistikk kan inneholde feil. Forvaltning av enkeltmedlemmer kan være feil.	Stor	Alvorlig
4) Det er gjennomført kommersielle oppkjøp av av den frie programvaren og åpne kildekode/utviklingsplattform som medlemsregisteret Ble bygget opp med i 2008.	4) Dette kan medføre økte lisenskostnader dersom dagens plattform beholdes. Dersom velger å bytte ut dagens programvare og utviklingsplattform kan det også bety økte kostnader.	Stor	Moderat

Hovedområde: 5. Diakoni

Hovedmål:

Gjennom kirkens omsorgstjeneste skal evangeliet formidles også ved handling. Kirken vil at dette skal skje gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferd.

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>5.1 Innføring i plan for diakoni (KM 6/07)</i>			
Arbeide for at flere menigheter får diakonstilling eller, som et alternativ, tilgang på diakonal kompetanse.	1) Videreføre arbeidet for å få flere diakonstillinger, blant annet ved å publisere brosjyre. Arbeide videre med spørsmål som gjelder tjenesteordninger.	31.03.11 31.12.11	Seksjon for diakoni og samfunn i samarbeid med avd for kirkeordning, KA, Diakonforbundet
Ved ulike metoder som evaluering, kurs, fagdager, prosjektarbeid og utvikling av materiell å bidra til diakonal utvikling i tråd med Diakoniplanen.	1) Arbeide for at diakonale perspektiver skal gjennomsyre ulike deler av kirkens arbeid og i særlig grad fokusere på innføringen av gudstjenestereformen. 2) Evaluere: Har Plan for diakoni ført til endringer i diakonale tiltak lokalt? Hvilken betydning har lokale ressurser? 3) Etablere og komme godt i gang med et diakoniprojekt i rammen av avtalen Nådens fellesskap med integrering av innvandrere i lokalmenigheten som tema. 4) Kirke/helse-arbeidet utvikles videre ved: å følge opparbeidet med samhandlingsreformen, herunder i et pilotprosjekt med Hamar bdr. og: Utvikle en strategi med tanke på sammenhengen mellom tro og helse. 5) Bidra i prosjekter knyttet til kompetanse- og materiellutvikling om rusforebygging gjennom styringsgruppearbeid i ROK/Blå Kors. 6) Planlegge prosjektbeskrivelse for et systematisk arbeid med å utvikle diakonal kompetanse på barn og unges livsvilkår. Eventuelt i samarbeid med Kirkens Bymisjon og Røde Kors. 7) Planlegge og gjennomføre Landskonferanse i diakoni sammen med flere aktører Arrangere konsultasjon med retreatbevegelsen som målgruppe. 8) Arrangere konsultasjon med retreatbevegelsen. 9) Følge opp spørsmål som gjelder diakoniplanen og institusjonsdiakonien.	31.12.11 31.12.11 30.06.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11 31.10.11 30.04.11 31.12.11	Seksjon for diakoni og samfunn i samarbeid med MKR Seksjon for barn, unge og trosopplæring og eksterne diakonale aktører

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	10) Arrangere fagdager for diakonirådgiverne.	30.11.11	
Bidra til at kirkens beredskap og tjenester ved katastrofer og ulykker fungerer tilfredsstillende.	1) Utvikle grunnkurs for LRS-prester/diakoner. 2) Arbeide med strukturelle forhold som gjelder LRS-arbeidet og den kommunale beredskap.	30.10.11 31.12.11	Seksjon for diakoni og samfunn
Bidra til at overgrep ikke skjer i kirken og at det er forsvarlig håndtering når overgrep har funnet sted.	1) Følge opp arbeidet i Samarbeidsrådet og jobbe videre med utfordringene fra Erfaringskonferansen 2010. 2) Revidere spørreskjemaet for rapporteringen om overgrepssaker og forebyggende arbeid. 3) Stimulere til utvikling av ressurser/materiell til forebygging og arbeid med barn og unge med overgrepserfaringer.	31.12.11 30.11.11 31.12.11	Seksjon for diakoni og samfunn
<i>5.2 Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken (KM 13/06)</i>			
Bidra til at Den norske kirke skal være tilrettelagt for og inkludere mennesker med nedsatt funksjonsevne og mennesker med utviklingshemninger.	1) Utarbeide sak til KM 2012 om inkludering av mennesker med utviklingshemninger med et overordnet, generelt fokus på å legge til rette for alles rett til tros- og livssynsutøvelse. 2) Gjennomføre en forskningsbasert undersøkelse i utvalgte menigheter om faktorer med betydning for inkludering av mennesker med utviklingshemninger. 3) Arbeide med spørsmål som gjelder forkynnelse tilrettelagt for alle. 4) Arrangere seminar om universell utforming. 5) Følge opp arbeidet i EDAN. 6) Gi bidrag til at inkluderingsperspektivet innarbeides på alle felt.	30.11.11 30.06.11 30.12.11 30.11.11 30.12.11 30.12.11	Seksjon for diakoni og samfunn samarbeid med seksjon for barn, unge og trosopplæring
<i>5.3 Skaperverk og bærekraft (KM 4/07 og KM 5/08) og KR's arbeid med miljø, forbruk og rettferd</i>			
Være en tydelig aktør i arbeidet for et mer miljøvennlig samfunn og bidra til å promotere en mer ansvarlig klima- og miljøpolitikk i Norge.	1) Løpende promotere tema innen klima- og miljøspørsmål i kirke og samfunn, bl. a. gjennom deltakelse i offentlig debatt, høringsuttalelser og arbeid med nettsider www.gronnkirke.no , www.treet.no og reetablering av temasider på www.kirken.no . 2) Forberede en sak om samarbeidsprosjektet Skaperverk og bærekraft for Kirkemøte 2012. 3) Samarbeide med regionale ressursgrupper om tiltak som seminarer, temadager, osv. 4) Følge opp det politiske arbeid med klima både nasjonalt og internasjonalt, bl. a. ved å følge opp klimameldingene og delta i aktiviteter i forbindelse med COP 17 møte i Sør-Afrika. 5) Sette arbeidet med biologisk mangfold på dagsordenen. 6) Styrke nettverkssamarbeid, bl.a. gjennomføre en felles strategisamling med de regionale	31.12.11 31.12.11 30.11.11 31.12.11 31.12.11 30.11.11	Seksjon for diakoni og samfunn I samarbeid med seksjon for barn, unge og trosopplæring og MKR
Bidra til at arbeidet i bispedømmene og i menighetene får et bevisst forhold til miljø, forbruk og rettferd, og at samfunnsengasjementet øker og at			

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
antall grønne menigheter økes til 500 og miljøsertifiserte fellesråd til 55	ressursgruppene, og bilateralt med enkelte.		
	7) Styrke nettverkssamarbeid ved å gjennomføre et utvidet arbeidsgruppemøte med andre kirkelige aktører i miljøarbeidet og kontakt med miljø og solidaritetsorganisasjoner.	14.02.11	
	8) Promotere og videreutvikle verktøyene "grønne menigheter" og miljøfyrtårnsertifisering.	31.12.11	
	9) Arrangere "Tro til forandring" i samarbeid med arbeidsgruppen i Skaperverk og bærekraft.	10.11.11	
	10) Arbeide med finansiering av prosjektet..	31.12.11	
	11) Fortsette internasjonalt samarbeid på feltet bl.a. i KV, LWF og ECEN/ KEK, samt bilateralt med enkelte land.	31.12.11	
	12) Samarbeide med ARC og Framtidens Byer for at Trondheim skal bli Grønn pilegrimsby.	30.10.11	
	13) Støtte opp om og promotere gode miljøtiltak hos partnere, for eksempel KNs regionale seminarer, Fasteaksjonen, Earth Hour.	31.12.11	
<i>5.4 Sosialetiske perspektiver i samfunnsdebatten</i>			
Gi bidrag som styrker Dnks rolle i samfunnsdebatten.	1) Utvikle et forum for sosialetisk refleksjon som utgangspunkt for innspill i samfunnsdebatten i form av høringsuttalelser, kronikker og lignende.	31.12.11	Seksjon for diakoni og samfunn i samarbeid med MKR og Info
Beskrivelse av risikofaktor	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
Diakoni 1) Det opprettes ikke flere nye diakonstillinger. 2) Fagutvikling og nybrottsarbeid nedprioriteres. 3) Kirkens katastrofeberedskap kan svekkes, det kan bli uklarhet om roller og oppgaver. 4) Arbeidet på overgrepfeltet nedprioriteres blant mange andre oppgaver.	1) Intensjonene i Plan for diakoni vil bli dårligere fulgt opp, mindre samarbeid med off instanser, stagnasjon i lokal diakoni. 2) Potensialet i frivillig omsorgsarbeid blir ikke tatt i bruk, kvalitetssikring av arbeidet blir dårligere. 3) Verdifull tid kan gå tapt i en akutt krise, aktuell kompetanse kan utebli. 4) Mennesker utsettes for overgrep der de skulle være trygge, håndtering av saker kan bli ikke tilfredsstillende.	Alvorlig Moderat Moderat Lav	Alvorlig Alvorlig Alvorlig Svært alvorlig
Skaperverk og bærekraft 1) Arbeidet med å skaffe finansiering til koordinatorstillingen mislykkes. 2) KR mottar ikke eksterne midler (bl. a. Miljøverndepartementet.) som kan gis som støtte til regionale miljøtiltak.	1) Prosjektets omfang og aktivitet må reduseres hvis ikke midler frigis Prosjektet må trappes kraftig ned og satsingen avvikles. 2) Breddevirkningen i miljøetsatsingen rammes.	Alvorlig Moderat	Svært alvorlig Alvorlig

Hovedområde: 6. Kultur og kirkemusikk

Hovedmål:

Øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken samt stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.

Gjennom kirkemusikk å bidra til å tolke og formidle kristen tro i menighetene

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig		
<i>6.1 Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur – melding (KM 7/05)</i>					
<p>A. Etablere et godt samspill mellom menighetene og det allmenne kulturliv gjennom bistand fra bispedømmenes kulturrådgivere.</p> <p>B. Gjøre Den norske kirke med sitt trosunivers til en attraktiv kunst- og kulturarrangør for utøvende kunstnere.</p> <p>C. Styrke menighetenes søknadskompetanse innen offentlige støtteordninger og øke markedsføringskompetanse for tiltakene i menighetene.</p>	<p>1) Videreutvikle nettverksbyggingen og kompetanseutviklingen hos Kirkerådets og bispedømmenes kulturrådgivere gjennom to årlige kulturrådgiversamlinger</p> <p>2) Arrangere nasjonale kompetansehevende tiltak innen spisskompetanseområdene i bispedømmene (Agder og Telemark bdr: Integrering og tilrettelegging).</p> <p>3) Arrangere et kompetansehevende tiltak med KA for kirkeverger om kirkens kultursatsing.</p>	<p>31.01.11</p> <p>30.09.11</p> <p>31.10.11</p> <p>30.06.11</p>	Seksjon for guds-tjenesteliv og kultur		
	<p>4) Arrangere årlig adventslunsj for nasjonale kunst- og kulturaktører og kunstfagorganisasjonene.</p> <p>5) Ha møte med Rikskonsertene og Riksutstillingene for å utvikle program for turneer tidligst 2012/2013.</p> <p>6) Eidsvoll 2014: Gjøre sekretærarbeid og starte planlegging av Den norske kirkes deltakelse på nasjonalt og regionalt nivå.</p>	<p>31.12.11</p> <p>Vår og høst</p> <p>Vår og høst</p>			
	<p>7) Videreutvikle informasjonsmaterieill på www.kirken.no/kultur.</p> <p>8) Gjøre dette til tema på kulturrådgiversamlingene</p>	<p>31.12.11</p> <p>30.09.11</p>			
	<p>D. Fornye kirkeklokkekulturen</p>	<p>1) Samle informasjon og styrke kunnskapen om kirkeklokke- og klokkespilltradisjoner i et faglig samarbeidsforum.</p> <p>2) Planlegge tiltak for å fornye kirkeklokke-tradisjonene.</p> <p>3) Starte arbeidet med å revidere regelverket i Alm. bestemmelser for klokkeringing.</p>		<p>31.05.11</p> <p>31.11.10</p> <p>31.11.10</p>	Seksjon guds-tjenesteliv og kultur/KA med m.fl.

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>6. 2 Kirkemusikk</i>			
<p>Videreutvikle kirkemusikkperspektivet i lys av vedtaksprosess og implementering av gudstjenestereformen og bidra til innføring av Plan for kirkemusikk gjennom dette.</p> <p>Fullføre arbeidet med å utvikle ny liturgisk musikk for den utvidede prøvingsperioden</p>	<p>1) Utgi liturgisk musikk hefte.</p> <p>2) Utgi veiledningsmateriale til heftet.</p> <p>3) Utarbeide oversikt over kirkemusikere til hjelp i innføringen av reformen.</p>	<p>1.11.11</p> <p>1.11.11</p> <p>1.12.11</p>	<p>Seksjon for gudstj.liv</p>
Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
<p>Kultur</p> <p>1) Kultursatsingen er i etablerings- og oppbyggingsfasen. Stillingene og fagfeltet er nytt både i bispedømmene og Kirkerådet. Fagfeltet skal etablere seg i dialog med de eksisterende feltene. Tildelingen til dette feltet er allerede i oppbyggingsfasen innfaset i rammetilskuddene. Dette gjør det krevende å sikre fagfeltet i oppbyggingsfasen. Manglende helhetlig og koordinert satsing vil ramme feltet.</p>	<p>1) Kultursatsingen kan svekkes og konflikter bli krevende å håndtere</p>	<p>Moderat</p>	<p>Alvorlig</p>

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)

Hovedmål:

Skal bidra faglig og relasjonsbyggende, i samhandling med andre kirker, organisasjoner og livssynssamfunn, i arbeidet med å styrke kristen enhet, misjon, interreligiøs forståelse og sosial rettferdighet.

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>7.1 Økumeniske relasjoner og kirkesamarbeid</i>			
a) Videreutvikle og styrke samarbeidet med KV og LVF.	1) Styrke Dnks økumeniske engasjement og profil ved å arrangere et samordningsmøte for de i Dnk med tillitsverv i internasjonale økumeniske organisasjoner.	31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) Etablere kontakt mellom departementet og de økumeniske organisasjonene ved kirkestatsrådsbesøk til Genève.	31.12.11	
	3) Styrke og videreutvikle KV og relasjonen mellom KV og Dnk gjennom nært samarbeid med KVs gen.sekr, deltakelse i sentralkomiteén og KVs fornyelsesarbeid.	31.12.11	
	4) Delta i KVs arbeid i Midtøsten, fred-, forsoning - og interreligiøse dialogarbeid og urfolksarbeid i samarbeid med norsk UD.	31.12.11	
	5) Styrke og videreutvikle LVF og relasjonen mellom LVF og Dnk gjennom kontakt med LVFs gen.sekr, rådsmedlemmene fra Dnk og rådsmøtet og bidra til fornyelsesprosessen i samarbeid med LVFs Nasjonalkomite.	31.12.11	
	6) Videreutvikle Global Christian Forum som bred økumenisk plattform på nordisk plan.	31.12.11	
b) Videreutvikle og styrke kirkesamarbeidet i Europa.	1) Styrke KEK gjennom å bidra til omstruktureringsprosessen gjennom sentralkomiteén, Church and Society-kommisjon og forberedelsene til generalforsamlingen i 2013.	31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) Styrke og videreutvikle det protestantiske kirkefellesskapet i Europa gjennom å forberede generalforsamlingen i CPCE i 2012 og respondere på CPCEs høringsprosesser.	31.12.11	
	3) Styrke og videreutvikle Porvoo-fellesskapet gjennom å bidra med sekretariatsressurser og delta i konsultasjoner og kirkeledermøter.	31.12.11	
	4) Fornye kontakten med Den russisk ortodokse kirke bl.a. gjennom deltakelse i Barentsamarbeidet.	31.12.11	
c) Videreutvikle bilaterale kirkeavtalene og forholdet til søsterkirker internasjonalt.	1) Videreutvikle kontakten med kirkene i Kina ved kirkelederbesøk fra Den norske kirke til Kina.	31.03.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) Videreutvikle diakoniprojektet i samarbeid med EST-fakultetet og den lutherske kirken i Brasil.	31.12.11	
	3) Fornye og styrke samarbeidet med det lutherske	31.12.11	

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	kirken i Sør-Afrika gjennom å samarbeide om en kirkelig markering av FNs klimatoppmøte i Johannesburg og i samarbeid med NMS, følge opp støtte til ledertreningsprogrammet. 4) Styrke relasjonen til den lutherske kirken i Jordan og Det hellige land ved å følge opp støtten til kvinneprosjektet i ELCJHL og delta på COCOP.	31.12.11	
d) Videreutvikle og styrke det økumeniske samarbeidet i Norge, gjennom Katlusa, Nådens Fellesskap og særlig NKR.	1) Styrke det økumeniske samarbeidet i Norge ved å delta aktivt i Norges Kristne Råds styre og rådsmøte, fredsplattformen, flerkulturelt nettverk, kirkeuka, m.m. 2) Videreføre de bilaterale samtalene med Metodistkirken (Nådens fellesskap og Den katolske kirke (Katlusa).	31.12.11 31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
e) Styrke Dnks forståelse av luthersk identitet og økumeniske engasjement.	1) Styrke Dnks identitet og selvforståelse som luthersk kirke (KM-sak). Forberede og følge opp KM-sak 2011. 2) Styrke og fornye Dnks misjonsengasjement Forberede og følge opp KM-sak 2012. 3) Styrke og klargjøre Dnks økumeniske profil og engasjement gjennom å starte opp arbeidet med en strategiplan for økumenikk og internasjonalt samarbeid. 4) Bidra til teologisk refleksjon om 'forsoning' og 'Healing of Memories'' bl.a. knyttet til misjon og urfolks erfaringer. 5) Opprettholde en teologisk refleksjon inn i Kirkerådets arbeid med ny kirkeordning.	31.12.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
<i>7.2 Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket</i>			
Styrke kirkens arbeid med fred, menneskerettigheter og økonomisk rettferdighet.	1) Styrke og tydeliggjøre den globale kirkes fredsbudskap og fredsarbeid gjennom aktiv deltagelse på WCC International Peace Convocation, Jamaica. 2) Sikre urfolks rettigheter gjennom å støtte til KVs og LVF urfolksprogram. 3) Bidra til fred og forsoning i Midtøsten ved å følge opp MKRs midtøstenstrategi både gjennom teologisk og politisk arbeid, religionsdialog og fredsarbeid. 4) Synliggjøre og motarbeide uretten som dalittene er utsatt for gjennom å arrangere seminar/høring om kastebasert diskriminering og dalitters menneskerettighetssituasjon. 5) Synliggjøre situasjonen for forfulgte kristne og støtte dem gjennom å utarbeide en mediestrategi og ulike handlingsalternativer.	31.05.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	6) Styrke og klargjøre Dnks menneskerettighetsengasjement gjennom å igangsette et arbeid med prinsippdokument om kirken og menneskerettighetene. 7) Bidra til arbeidet med 'Religion og utvikling' gjennom deltagelse i referansegruppen til UD/Solheim og Oslo-senterets prosjekt.	31.12.11 31.12.11	
b) Konkretisere og følge opp arbeidet med klima og miljø, jfr. hovedomr 5.3.	1) Opprettholde, videreutvikle og styrke kirkenes miljøengasjement gjennom å utarbeide en midtveisevaluering av 'Skaperverk og bærekraft' til KM 2012. 2) Synliggjøre kirkelig engasjement for å bidra til en vellykket FN- miljøkonferanse i Durban (COP17).	31.12.11 31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
c) Følge opp KM-saken 'Økonomisk globalisering', med særlig fokus på skatteparadiser.	1) Fremme global økonomisk rettferdighet ved å følge opp KM-vedtaket bl.a. gjennom arbeid med Pensjonsfondsetikk, skatteparadis og ulovlig kapitalflukt i samarbeid med KN og Tax Justice Network.	31.12.11	
7.3 Religionsdialog, religionspolitikk, flyktning- og asylspørsmål og integrering			
a) Videreutvikle arbeidet med religionsdialog	1) Følge opp samarbeidsavtalen og bistå Kirkelig senter for religionsmøte og dialog. 2) Styrke samarbeidet mellom livssynssamfunnene i Norge gjennom aktiv deltagelse i STL, med særlig henblikk på arbeidet med dialogplakat, lokale dialoger og etableringen av Dialogens hus. 3) Styrke og videreutvikle de bilaterale relasjonene til Islamsk Råd og Det mosaiske trossamfunn gjennom kontaktgruppene med disse, samt etablere en kristen-jødisk-muslimsk trepartssamtale. 4) Bidra til fred og forsoning i Midtøsten gjennom å styrke religionsdialogen. Videreutvikle samarbeidet med Council of Religious Institutions in the Holy Land og Jordanian Interfaith Coexistence and Research Center følges opp, og for sistnevnte prosjekt skal det avgjøres om MKR skal fortsette samarbeidet i en ny periode. 5) Styrke den lokale, nasjonale og internasjonale religionsdialogen ved i samarbeid med 'Kirkelig senter for religionsmøte og dialog' å arrangere en fellesnordisk fagsamling for kirkelige ressurspersoner på religionsdialog, samt å være vertskap og arrangør for det europeiske religionsdialogmøtet Journees d'Arras i juni 6) Fremme god misjonspraxis ved å følge opp og konkretisere Oslokoalisjonens "Recommended Ground Rules for Missionary Activities", bl.a. gjennom Indiaprojekt med KN, Mekongprosjekt	31.12.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	sammen med SMM, besøk til Vatikanet og studieprosjekt om misjon på asylmottak sammen med UiO.		
b) Styrke politiske og interreligiøse samarbeidsrelasjoner, og delta i den offentlige samtalen om en ny religionspolitikk.	1) Bidra til å fremme en god religionspolitikk i Norge ved å gi innspill og følge arbeidet til det regjeringsoppnevnte Stålsett-utvalget.	31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
c) Tydeliggjøre kirkelige perspektiver og bidra med vesentlige innspill i asyl- og innvandringsdebatten.	1) Ivareta Norges ansvar i det globale fellesskapet gjennom å forsvare papirløses rettigheter, fremme trosfrihet for asylsøkere og reform av Utlendingsnemnda. Fortsette å delta aktivt i kampanjen "Ingen er ulovlig".	31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
d) Integrering: Følge opp KM-saken "Kristne innvandrere og menighetene i Norge" (KM 07/09).	1) Fremme inkluderingen av innvandrere i menighetene ved å konkretisere og følge opp KM-saken om kristne innvandrere i samarbeid med Norges Kristne råd m.fl. etablere arbeidsgruppe med mer. 2) Bidra til en forsvarlig og rettferdig norsk asyl- og innvandringspolitikk ved å være konstruktiv og tydelig i de offentlige samtalene, bygge allianser og samarbeidsrelasjoner til politikere og andre organisasjoner. 3) Styrke det økumeniske samarbeidet rundt migrasjonsspørsmål, særlig gjennom oppfølging av arbeidet i Flerkulturelt Kirkelig Nettverk og Churches' Commission for Migrants in Europe.	31.12.11 31.12.11 31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
7.4 Samarbeid menighet og misjon(SMM) (KM 05/05)			
Videreutvikle SMM samarbeidet og styrke engasjementet for misjon i menighetene.	1) Styrke og følge opp kontakten med misjonsorganisasjonene sentralt, de regionale SMM-rådene, misjonskonsulentene og menigheter med misjonsavtaler. 2) Arrangere vennskapskonferanse sammen med KUI. 3) Innlede samarbeid med kulturkonsulentene om "Kristus i kulturene" prosjekt. 4) Arrangere seminar i samarbeid med Modum og Sjelesorgsenteret i Bangkok høst 2011(støttet av NMS og knyttet til vår lutherske søsterkirke i Thailand) 5) Starte arbeidet med kompetanseheving av misjonsforståelsen for prester, kateketer og diakoner i Dnk. Utarbeide studieopplegg og arrangere kurs m.m. i samarbeid med yrkesorganisasjonene.	31.12.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11 31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>7.5 Menighetenes internasjonale engasjement (KUI)</i>			
Styrke Den norske kirkes menigheters engasjement for rettferd, fred og vern om skaperverket i et globalt perspektiv	1) <i>Arbeide med skaperverk og bærekraft i et globalt perspektiv:</i> - <u>Skaperverkets dag</u> : utvikle liturgi- og inspirasjonsmaterieell til - " <u>Grønn trosopplæring</u> ": avvikle kurs i samarbeid med IKO o.a. - <u>COP 17</u> : samarbeide med søsterkirker i Sør-Afrika om klimarettferdighet	31.12.11	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) <i>Arbeide med nord/sør- spørsmål:</i> - <u>Hiv & aids</u> : følge opp KM-saken om hiv&aids i "One Body"-prosjektet (Norden-FOCCISA) - <u>Økonomisk rettferd og rettferdig fred</u> : delta i og følge opp utfordringer fra KVs Jamaica-konferanse (mai) - <u>Menneskerettigheter</u> : promotere studiemateriellet "Giv oss i dag..." Menneskerettigheter og menneskeverd som en del av det daglige brød.	31.12.11	
	3) <i>Arbeide for et globalt gudstjenesteliv:</i> - <u>Syng håp 1 og 2</u> :arrangere seminar og gudstjenesteverksteder, lokalt og regionalt - <u>Liturgimaterieell</u> : til Nord/sør-søndag og Verdens aidsdag - <u>KUIs liturgidatabase</u> : reorganisere og videreutvikle	31.12.11	
	4) <i>Vennskapssamarbeid og nettverk :</i> - <u>Vennskapskonferanse</u> : sept.2011 i samarbeid med Tunsberg bd. o.a. - <u>Migrantmiljøer</u> : opprette kontakt om nord/sør-informasjon/kulturutveksling	31.12.11	
	5. <i>Økonomisk støtte til menigheter:</i> Til by økonomisk støtte til menigheter som jobber med nord/sør-spørsmål.	31.12.11	
Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
1) Tiltakene inneholder en rekke kontaktmøter, reiser og konferanse. Arbeidet i Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål er preget av relativt lav sannsynlighet for at delmålene ikke skal nås. Det henger sammen med erfaring over lengre tid og vel etablerte prosedyrer. Samtidig er forholdet at siden arbeidet i stor grad er relasjonelt, er det avhengig av andre partnere hvorvidt arbeidet skal lykkes. På enkelte områder (så som Midtøsten og Kirkenes Verdensråd) er situasjonen i år preget av en betydelig grad av uoversiktighet. Derfor settes sannsynligheten til moderat.	1) Når det gjelder konsekvensberegningen er forholdet at uteblivelse av vellykket engasjement vil ha stor effekt innenfor de områdene det gjelder, uten at det dermed er sagt at det å mislykkes er sannsynlig eller vil skape store medieoverskrifter. Konsekvens settes derfor moderat.	Moderat	Moderat

Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)

Hovedmål:

Fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke, styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>8.1 Strategiplan for samisk kirkeliv (KM 7/06)</i>			
Sikre en mer systematisk og gjennomgående ivaretagelse av samisk kirkeliv i Dnk gjennom arbeidet med Strategiplan for samisk kirkeliv.	1) Forberede strategiplansaken for Kirkemøtet	28.02.11	Samisk avdeling
	2) Bistå Kirkemøtets endelige behandling.	8.04.11	
	3) Oversette, trykke og distribuere vedtatt strategiplan.	30.06.11	
	4) Starte administrativ oppfølging av strategiplanen.	30.09.11	
	5) Stimulere til lokal og regional implementering av planen.	1.08.10-31.12.10	
<i>8.2 Samiskkirkelig samarbeid over landegrensene</i>			
Fremme samisk kirkeliv på tvers av landegrensene i samarbeid med de sentrale samiskkirkelige organer i Sverige og Finland.	1) Koordinere planleggingsarbeidet av Samiske kirkedager 2013. Etablere programkomité, lokal komité og prosjektorganisasjon.	31.12.11	Samisk avdeling
	2) Samisk kirkeråd har fellesmøte med samiskkirkelige organ i Sverige og i Helsingfors i Finland.	25.11.11	
<i>8.3 Urfolks- og forsoningsarbeid</i>			
Fremme og delta i kirkelig urfolksarbeid internasjonalt i samarbeid med Mellomkirkelig råd.	1) Delta på KV-konferansen "Affirming Spiritualities of life: Indigenous Peoples' Wisdoms and Traditions in Theological Conversation" (Bolivia).	31.01.11	Samisk avdeling I dialog med avd for økumenikk
	2) Delta på evt KV-konferanse "Indigenous Churches World Conference" høsten 2011.	31.10.11	
	3) Bidra på temakonferanse om forsoning i samarbeid med MKR?	31.12.11	
	4) Avklare evt. videre satsning på forsoningsfeltet i Norge/Norden.	30.11.11	
<i>8.4 Kompetansebygging</i>			
Legge grunnlag for relevant kompetansebygging for samisk kirkeliv.	1) Avklare fremtidig institusjonell forankring av kurset "Tro og livstolking i Sápmi" med tanke på oppstart av kurset høsten 2012.	31.09.11	Samisk avdeling
	2) Markedsføre kurset (jif pkt 1) overfor bispedømmer, kirkelige arbeidstakerorganisasjoner etc.	1.12.11	
	3) Dialog med Sametinget om mulighet for stipendordninger relatert til kirkelig utdanning	31.12.11	

ÅRSPLAN 2011 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2011	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>8.5 Relasjonsbygging mot aktuelle samarbeidspartnere</i>			
Bygge relasjoner mot aktuelle samiske og samiskrelaterte samarbeidspartnere	1) Følge opp kontakt med Sametinget. 2) Ha kontaktmøter med Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer. 3) Utvikle relasjonen mot Kirkelig utdanningscenter i nord (KUN) og Universitetet i Tromsø (UiTø).	31.12.11 31.12.11 31.12.11	Samisk avdeling
<i>Annet</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - samisk trosopplæring, jfr. pkt 2.8 - samiske liturgier, jfr. pkt 3.4 			
Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
1) <u>Strategiplan for samisk kirkeliv</u> Fremdriften er knyttet til et fåtall ressurspersoner.	1) Arbeidet forsinkes og muligheten for en styrket satsing på samisk kirkeliv skyves ytterligere ut i tid.	Meget liten	Alvorlig
2) <u>Kompetansebygging/rekruttering</u> Det er et stort behov for gode kurs som kan styrke kompetansen og rekrutteringen til samisk kirkeliv. Kurset <i>Tro og livssyn i Sápmi</i> ble gjennomført som vellykket pilot på Samisk Høgskole 08/09. Arbeid med ny oppstart av kurset i 2010 lyktes ikke. Konsekvensen med manglende videreføring av kurset ansees som alvorlig.	2) Kurset utsettes eller blir ikke gjennomført i 2011.	Liten	Moderat